VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ HAI
20.5.2024 (13.4 Giáp Thìn)
Số 61 (4038)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Thủ tướng đăng ký hiến tạng, kêu gọi mọi người dân tình nguyện đăng ký hiến tạng

[2]

Gìn giữ mái nhà tranh, mãi nhớ ơn Người

(VH). Vào những ngày tháng 5, người dân cả nước lại về thăm quê Bác với những nếp nhà tranh đơn sơ, giản dị mà thân thuộc để bày tỏ lòng thành kính và biết ơn sâu sắc đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu. Và để giữ được mái nhà tranh mộc mạc, gần gũi như thuở xưa, là nhờ sự tỉ mỉ, kỳ công đầy tâm huyết của biết bao bàn tay những "nghệ nhân" quê Bác. [8]

Nhiều năm trở lại đây, cứ đến tháng 3, BQL Khu di tích quốc gia đặc biệt Kim Liên lại tiến hành lợp mái tranh mới tại các di tích *(ảnh lớn)*, để đón khách tham quan trong và ngoài nước đến với quê hương Bác Hồ *(ảnh nhỏ)* Ảnh: BQL

KỲ HỌP THỨ 7, QUỐC HỘI KHÓA XV:

Sẽ xem xét, cho ý kiến về Luật Di sản văn hóa (sửa đổi)

[3]

Giữ thương hiệu "Điểm đến thiên nhiên khu vực hàng đầu thế giới"

[6]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Hạn chế bảng quảng cáo kích cỡ quá lớn

● **ThS, luật gia PHẠM VĂN CHUNG**

Vụ tai nạn do bảng quảng cáo khổng lồ bị đổ sập ở Ấn Độ làm hơn 90 người thương vong, trong đó có đến 14 người chết mới đây là lời cảnh báo về sự nguy hiểm đối với thực trạng các bảng quảng cáo "khủng" ở nước ta hiện nay. Vì liên quan đến quảng cáo, quảng bá cần được nhiều người biết nên các biển hiệu, bảng quảng cáo thường đặt cạnh đường giao thông, khu trung tâm mua sắm sầm uất hoặc khu vui chơi, giải trí tập trung đông người.

(Xem tiếp trang 2)

Công tâm lựa chọn "Những bản hùng ca đất nước" xứng đáng

[11]

TỪ Ý TƯỞNG ĐÁNH THỨC BÃI GIỮA SÔNG HỒNG:

Giải "cơn khát" không gian sáng tạo bền vững

[5]

Khởi tố, bắt tạm giam đối tượng dừng xe giữa đường chụp ảnh cưới ở Hải Dương

[4]

Thủ tướng đăng ký hiến tạng, kêu gọi mọi người dân tình nguyện đăng ký hiến tạng

Sáng 19.5, tại Bệnh viện Việt Đức, Hà Nội, Thủ tướng Phạm Minh Chính dự lễ phát động phong trào "Đăng ký hiến tặng mô, tạng cứu người, cho đi là còn mãi". Phát biểu tại sự kiện, Thủ tướng trước hết nhấn mạnh hiến mô, tạng là một trong những món quà quý giá nhất mà một người có thể trao tặng cho người khác. Ở Việt Nam, đã có hàng nghìn người được ghép tạng thành công, được cứu sống nhờ sự sẻ chia, nhân ái của những tấm lòng cao đẹp...

Thủ tướng nhắc lại, tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc (11.2021), Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhấn mạnh: "Hạnh phúc của con người không phải chỉ ở chỗ nhiều tiền, lắm của, ăn ngon, mặc đẹp, mà còn ở sự phong phú về tâm hồn, được sống giữa tình thương và lòng nhân ái, lẽ phải và công bằng". Thủ tướng nhấn mạnh, những thành tựu quan trọng ghép tạng thời gian qua là minh chứng rõ nét của tình thương và lòng nhân ái, "Một bàn tay không làm nên tiếng vỗ!". Để có được những thành tựu quan trọng đó, chúng ta không bao giờ quên những tấm lòng vàng, những nghĩa cử cao đẹp của những con người, những gia đình với tấm lòng hy sinh cao cả đã tình nguyện hiến mô, tạng - một phần vô giá của cơ thể mình, người thân của mình để "Thắp sáng niềm tin - Tiếp nối hy vọng", "Cho đi là còn mãi", mở ra cơ hội sống cho nhiều người khác...

Phát huy truyền thống "tương thân tương ái" tốt đẹp của dân tộc ta; với mong muốn nhận thức và tinh thần hiến tạng cứu người tiếp tục lan tỏa mạnh mẽ, sâu rộng hơn nữa trong xã hội, Thủ tướng kêu gọi mọi người dân Việt Nam trưởng thành, không phân biệt giới tính, dân tộc, tôn giáo, tuổi tác, vùng miền: Hãy tình nguyện đăng ký hiến tạng trên tinh thần "Mở lòng nhân ái - Lan tỏa yêu thương - Thắp sáng niềm tin - Tiếp nối hy vọng - Gieo mầm sự sống", đó là tình yêu, nghĩa cử cao đẹp nhất vì "cho đi là còn mãi", một người có thể cứu nhiều người, phát huy sức mạnh bắt nguồn từ nhân dân. Thủ tướng cũng kêu gọi mỗi người chúng ta hãy nâng cao ý thức tự chăm sóc và nâng cao sức khỏe, thường xuyên rèn luyện thân thể để phòng ngừa các loại bệnh tật, có sức khỏe tốt để học tập tốt, lao động tốt, đóng góp nhiều hơn nữa cho quê hương, đất nước vì sức khỏe là vốn quý nhất của mỗi người dân và của cả xã hội, góp phần xây dựng đất nước hùng cường, thịnh vượng, nhân dân ngày càng ấm no, hạnh phúc...

"Chúng ta hãy cùng chung tay xây dựng xã hội nhân văn, giàu tình thương và lòng nhân ái, không để ai bị bỏ lại phía sau", Thủ tướng phát biểu và cho biết, cá nhân ông cùng gia đình đăng ký hiến mô tạng để góp phần tạo phong trào, xu thế đăng ký hiến tạng trên cả nước.

P.V ***(tổng hợp)***

Thủ tướng Phạm Minh Chính đăng ký hiến tạng và kêu gọi mọi người dân tình nguyện đăng ký hiến tạng **Ảnh: NHẬT BẮC**

Dù lượn tung bay ở đảo Lý Sơn hấp dẫn du khách

Trong 2 ngày (18-19.5), tại thắng cảnh Hang Câu, huyện đảo Lý Sơn, Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi phối hợp với UBND huyện Lý Sơn tổ chức Giải Dù lượn tỉnh Quảng Ngãi mở rộng năm 2024. Giải Dù lượn năm nay quy tụ gần 60 vận động viên (VĐV) đến từ 14 câu lạc bộ, liên đoàn, công ty dù lượn trong toàn quốc. Điểm bay cất cánh tại đỉnh núi Thới Lới, ở độ cao 170m so với mực nước biển; điểm hạ cánh tại ngã tư cầu Mỹ, thôn Đông An Hải, với diện tích rộng khoảng 500m^2.

Các VĐV được trải nghiệm bay lượn, ngắm nhìn những cánh đồng hành tỏi, biển xanh, mây trắng bồng bềnh trên những ngọn núi lửa mang vẻ đẹp kỳ bí, in lại dấu ấn của một vùng địa chất, địa mạo từ hàng triệu năm trước. Đây là hoạt động nằm trong Chuỗi sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch huyện Lý Sơn năm 2024 do Sở VHTTDL phối hợp với UBND huyện Lý Sơn tổ chức, nhằm kỷ niệm 134 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh và hưởng ứng Cuộc vận động "Toàn dân rèn luyện thân thể theo gương Bác Hồ vĩ đại". Qua đó, nhằm tuyên truyền về chủ quyền biển, đảo Tổ quốc, giới thiệu, quảng bá hình ảnh, văn hóa, con người và tiềm năng du lịch biển đảo. Xây dựng môn thể thao này trở thành sản phẩm du lịch đặc trưng, thu hút người yêu dù lượn, du khách muốn trải nghiệm cảm giác bay lượn trên bầu trời đến với Lý Sơn.

NHƯ ĐỒNG

Hạn chế...

(Tiếp theo trang 1)

Đáng nói là nhiều bảng quảng cáo có kích cỡ rất lớn, cần khối lượng lớn vật tư, sắt thép để xây dựng nên nó có trọng lượng rất lớn. Mặt khác, ở một số nơi có rất nhiều bảng quảng cáo đồ sộ mọc lên chen chúc, san sát nhau nhưng độ an toàn rất kém, khi gió lớn có thể thấy sự đung đưa, rung lắc rõ. Điều này cũng đồng nghĩa với việc các bảng quảng cáo này có nguy cơ đổ sập, gây tai nạn là rất cao, rất đáng lo ngại, nhất là các bảng được dựng trong các khu vực dân cư đông đúc hoặc cạnh đường giao thông. Trên thực tế ở nước ta đã có nhiều vụ bảng quảng cáo bị gãy đổ gây tai nạn, thương tích, thậm chí có trường hợp chết người. Nguy hiểm là hiện có nhiều bảng quảng cáo vì lý do nào đó mà không còn được sử dụng, bỏ không nhưng bộ khung vẫn không được tháo dỡ hoặc chỉ tháo một phần nên vẫn còn trơ trơ với nắng mưa rất nguy hiểm. Các bảng quảng cáo này chứa rủi ro cao, có thể đổ sập bất cứ lúc nào, nhất là vào mùa mưa bão hay gió lốc xoáy lớn.

Bên cạnh đó, có nhiều bảng quảng cáo xây dựng rất ẩu, sơ sài, thậm chí xây "chui" mà chưa được cấp phép hoặc không đủ tiêu chuẩn an toàn xây dựng. Các trường hợp này chủ yếu là các bảng quảng cáo tự phát được gắn trên mái nhà dân, hàng quán treo lơ lửng, không chắc chắn rất nguy hiểm. Thiết nghĩ, các cơ quan chức năng cần nghiên cứu xem xét cấp phép xây dựng biển hiệu, bảng quảng cáo phù hợp, có giới hạn về kích cỡ, khối lượng. Theo đó, không nên cấp phép đối với bảng có diện tích quá lớn, trọng lượng quá nặng, nhất là ở khu vực đông dân cư. Đồng thời, nên quy định thời hạn sử dụng đối với các bảng quảng cáo, nhất là các bảng quảng cáo ngoài trời quá lớn, quá kích cỡ, trường hợp gia hạn phải làm thủ tục xin phép theo quy định.

Ngoài ra, cơ quan chức năng, chính quyền địa phương cần thường xuyên tiến hành thanh tra, kiểm tra xử lý nghiêm, dứt điểm tình trạng các bảng quảng cáo không còn sử dụng nhưng không được tháo dỡ hoặc không có các biện pháp đảm bảo an toàn cho người dân. Cạnh đó cần tiến hành thẩm định thật kỹ hồ sơ quảng cáo tấm lớn ngoài trời, nhất là tại những nút giao thông, khu dân cư. Có như vậy, mới ngăn chặn được nguy cơ bảng quảng cáo sập đổ đe dọa đến sức khỏe, tính mạng cũng như gây thiệt hại tài sản của người dân. Đồng thời cũng là biện pháp nhằm chấn chỉnh, xử lý kịp thời đối với những sai phạm, lộn xộn trong hoạt động quảng cáo nói chung vừa đảm bảo thẩm mỹ, cảnh quang sạch đẹp, an toàn cho cộng đồng dân cư. ■

Gần 32 nghìn lượt người vào Lăng viếng Bác trong hai ngày

Kỷ niệm 134 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2024), trong hai ngày 18-19.5), Ban Quản lý Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đón tiếp, phục vụ tận tình, chu đáo 31.912 lượt người vào Lăng viếng Bác, trong đó có 1.682 lượt khách nước ngoài. Để chuẩn bị Lễ viếng Chủ tịch Hồ Chí Minh dịp kỷ niệm Ngày sinh của Người, cán bộ, nhân viên, chiến sĩ Ban Quản lý Lăng đã nêu cao tinh thần trách nhiệm, chủ động, tích cực, sẵn sàng hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao; phục vụ tận tình, chu đáo nhất nhân dân, khách quốc tế vào Lăng viếng Bác, bảo đảm an toàn tuyệt đối.

Trong sáng 19.5, Ban Quản lý Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh phối hợp với Sở Du lịch Hà Nội tổ chức cấp phát miễn phí nước uống, sữa, bánh ngọt cho nhân dân, khách quốc tế vào Lăng viếng Bác.

V.D

Kế hoạch triển khai thi hành Luật Phòng, chống bạo lực gia đình

Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà vừa ký Quyết định số 428/QĐ-TTg ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật Phòng, chống bạo lực gia đình (BLGĐ). Theo Quyết định, Kế hoạch triển khai thi hành Luật Phòng, chống BLGĐ được ban hành nhằm mục đích xác định cụ thể nội dung công việc, thời hạn, tiến độ hoàn thành và trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức có liên quan trong việc tổ chức thi hành Luật Phòng, chống BLGĐ bảo đảm đồng bộ, thống nhất, hiệu lực, hiệu quả.

Yêu cầu đặt ra là bảo đảm sự chỉ đạo thống nhất của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ; sự phối hợp chặt chẽ, thường xuyên, hiệu quả giữa các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và các cơ quan, tổ chức liên quan trong việc triển khai thi hành Luật Phòng, chống BLGĐ. Kế hoạch nêu rõ những nội dung công việc cụ thể. Theo đó, các Bộ, ngành, địa phương tổ chức rà soát các văn bản quy phạm pháp luật: Rà soát các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan đến Luật Phòng, chống BLGĐ thuộc thẩm quyền quản lý nhà nước được phân công; thực hiện theo thẩm quyền hoặc kiến nghị cơ quan có thẩm quyền kịp thời sửa đổi, bổ sung, thay thế, bãi bỏ hoặc ban hành mới các văn bản quy phạm pháp luật bảo đảm phù hợp với quy định của Luật Phòng, chống BLGĐ và các văn bản quy định chi tiết một số điều của Luật. Nhiệm vụ này phải hoàn thành tháng 12.2024.

Ngoài ra, Bộ VHTTDL chủ trì, phối hợp xây dựng Nghị định quy định chi tiết một số điều của Luật Phòng, chống bạo lực gia đình (Chính phủ đã ban hành Nghị định số 76/2023/NĐ-CP); Xây dựng Nghị định quy định Cơ sở dữ liệu về phòng, chống BLGĐ. Thời hạn trình trước ngày 15.10.2024. Phó Thủ tướng giao Bộ VHTTDL, TT&TT, Tư pháp, GD&ĐT, LĐ,TB&XH, Y tế, Công an... và các cơ quan báo chí, phát thanh, truyền hình khác đăng tải, cập nhật toàn văn nội dung văn bản Luật Phòng, chống BLGGD và các văn bản quy định chi tiết một số điều của Luật trên Cổng, Trang thông tin điện tử, Cơ sở dữ liệu quốc gia về văn bản pháp luật và các hình thức phù hợp khác để cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và nhân dân dễ dàng tiếp cận, khai thác, sử dụng...

B.H

KỲ HỌP THỨ 7, QUỐC HỘI KHÓA XV:

Sẽ xem xét, cho ý kiến về Luật Di sản văn hóa (sửa đổi)

● THU SÂM

Hôm nay 20.5, kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV sẽ khai mạc tại Nhà Quốc hội, thủ đô Hà Nội. Tại kỳ họp này, một trong những dự án Luật được Quốc hội xem xét, cho ý kiến là Luật Di sản (sửa đổi).

Họp báo về dự kiến chương trình kỳ họp thứ 7 **Ảnh: TR.HUẤN**

Trước đó, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã có phiên họp góp ý cho dự án Luật. Tại phiên họp, Phó Chủ tịch Thường trực Quốc hội Trần Thanh Mẫn cho biết, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đánh giá cao Chính phủ đã chỉ đạo cơ quan chủ trì soạn thảo chuẩn bị hồ sơ dự án luật công phu, kỹ lưỡng, tổ chức khảo sát, tọa đàm, hội thảo, xin ý kiến chuyên gia, các nhà khoa học về các chính sách, nội dung của dự án luật, về cơ bản dự án luật đủ điều kiện trình tại kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV. Ý kiến của các đại biểu cũng cho thấy, dự án Luật khi được thông qua sẽ tạo bước thay đổi căn bản trong việc quản lý, phát huy giá trị di sản văn hóa.

Ngoài Luật Di sản văn hóa (sửa đổi), Quốc hội cũng sẽ tiến hành xem xét, cho ý kiến 10 dự án Luật khác gồm Luật Công chứng (sửa đổi); Luật Công đoàn (sửa đổi); Luật Địa chất và khoáng sản; Luật Phòng, chống mua bán người (sửa đổi); Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; Luật Phòng không nhân dân; Luật Quy hoạch đô thị và quy hoạch nông thôn; Luật Tư pháp người chưa thành niên; Luật Thuế giá trị gia tăng (sửa đổi); Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Dược.

Quốc hội sẽ xem xét, thông qua 10 dự án luật, bao gồm: Luật Bảo hiểm xã hội (sửa đổi); Luật Lưu trữ (sửa đổi); Luật Công nghiệp quốc phòng, an ninh và động viên công nghiệp; Luật Đường bộ; Luật Trật tự, an toàn giao thông đường bộ; Luật Thủ đô (sửa đổi); Luật Tổ chức Tòa án nhân dân (sửa đổi); Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Đấu giá tài sản; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Cảnh vệ (theo quy trình tại một kỳ họp); Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ (sửa đổi) (theo quy trình tại một kỳ họp).

Về các vấn đề kinh tế, xã hội, ngân sách nhà nước, giám sát và các vấn đề quan trọng khác, tại kỳ họp này, Quốc hội sẽ xem xét, cho ý kiến về các nội dung như xem xét, quyết định các vấn đề kinh tế, xã hội, ngân sách nhà nước; Xem xét, thông qua các Nghị quyết về Chương trình giám sát và thành lập Đoàn giám sát chuyên đề của Quốc hội năm 2025. Quốc hội cũng sẽ tiến hành giám sát chuyên đề "Việc thực hiện Nghị quyết số 43/2022/QH15 ngày 11.1.2022 của Quốc hội về chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ Chương trình phục hồi, phát triển kinh tế, xã hội và các nghị quyết của Quốc hội về một số dự án quan trọng quốc gia đến hết năm 2023".

Tại kỳ họp, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam báo cáo tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri và nhân dân gửi đến kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV; Xem xét Báo cáo của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về kết quả giám sát việc giải quyết, trả lời kiến nghị của cử tri gửi đến kỳ họp thứ 6, Quốc hội khóa XV; Tiến hành chất vấn và trả lời chất vấn trong 2,5 ngày; Xem xét, thông qua Nghị quyết kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV; Xem xét, quyết định công tác nhân sự theo thẩm quyền; Xem xét, quyết định vấn đề quan trọng khác (nếu có). Trả lời phỏng vấn báo chí, Tổng thư ký Quốc hội, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội Bùi Văn Cường cho biết, dự kiến cuối giờ họp sáng mai 20.5, Quốc hội sẽ bắt đầu tiến hành công tác nhân sự. Quốc hội sẽ tiến hành bầu Chủ tịch Quốc hội sau đó bầu Chủ tịch nước theo quy định. Công tác nhân sự sẽ hoàn thành vào sáng ngày 22.5. ■

Đà Nẵng lý giải về việc suối Lương cạn kiệt dòng chảy

Suối Lương cạn khô hiện tại

Tại cuộc họp báo cung cấp thông tin cho báo chí, Sở TN&MT Đà Nẵng cho biết các ngành chức năng đang đề xuất phương án để "hồi sinh" suối Lương (phường Hòa Hiệp Bắc, quận Liên Chiểu).

Suối Lương có vị trí quan trọng trong đời sống người dân, thiên nhiên ở khu vực này. Với tổng chiều dài khoảng hơn 15 km, bắt nguồn từ đèo Hải Vân, chảy xuống khu vực trung tâm phường Hòa Hiệp Bắc rồi đổ ra biển. Hằng năm, suối Lương cung cấp hàng triệu m^3 nước cho người dân ở hạ lưu phục vụ sinh hoạt, sản xuất, góp phần điều tiết khí hậu của Tiểu khu 4A rừng Nam Hải Vân, đảm bảo môi trường sống cho động vật, thực vật. Trong quyết định của Thủ tướng về phê duyệt quy hoạch TP Đà Nẵng thời kỳ 2021-2025, tầm nhìn đến năm 2050 thì khu vực suối Lương được định hướng phát triển các khu du lịch cộng đồng, sinh thái. Tuy nhiên trước khi được quy hoạch bài bản thành khu du lịch, thì cảnh quan tự nhiên nơi đây lại đang bị tác động thô bạo khiến cho dòng suối Lương đang dần cạn kiệt. Theo ý kiến của đa phần người dân địa phương, ngoài nguyên nhân khách quan do biến đổi khí hậu thì còn nguyên nhân chủ quan là do tác động của con người.

Với nhu cầu phục vụ kinh doanh du lịch, tại suối Lương thời gian qua đã xuất hiện hàng loạt trường hợp, hộ dân kinh doanh tự phát "chặn dòng" để tạo cảnh quan, dựng sạp, lều tạm để phục vụ du khách. Lý giải về những nguyên nhân chính khiến dòng suối Lương đang "chết mòn", Phó Giám đốc Sở TN&MT Nguyễn Hồng An cho biết, số liệu ghi nhận tại trạm đo mưa suối Lương cho thấy từ đầu năm đến nay, lượng mưa thấp hơn nhiều lần so với trung bình nhiều năm. Đây là một trong những nguyên nhân quan trọng dẫn đến tình trạng khô cạn tại suối Lương. Ngoài ra, tại khu vực thượng lưu suối Lương hiện có nhiều đoạn bị sạt lở và bồi lấp đất, đá gây cản trở dòng chảy; có các hoạt động ngăn suối tạo thành những ao, hồ nhỏ để phục vụ du lịch, dã ngoại gây thu hẹp dòng chảy và cản trở việc lưu thông nước; việc trồng keo lá tràm, đến thời kỳ khai thác thì thực hiện khai thác đồng loạt, chậm trồng lại rừng dẫn đến khu vực này không có tác dụng duy trì mạch nước ngầm…

Để giải quyết tình trạng của suối Lương, ông Nguyễn Hồng An cho biết giải pháp trước mắt là thực hiện phương án nạo vét đất đá bồi lấp tại khu vực thượng lưu suối Lương để khơi thông dòng chảy. Rà soát, xử lý nghiêm khắc đối với các tổ chức, cá nhân vi phạm các quy định về quản lý tài nguyên nước, cát, sỏi lòng sông và bảo vệ lòng, bờ, bãi sông trên địa bàn thành phố; có giải pháp thay thế cây keo lá tràm bằng các cây bản địa phù hợp. Về lâu dài, dự án thoát nước Lưu vực 1, tuyến thoát nước chính suối Lương nằm trong nhóm những hạng mục ưu tiên đầu tư theo Phê duyệt đồ án Quy hoạch phân khu Sinh thái phía Tây khu vực thuộc phường Hòa Hiệp Bắc, tỷ lệ 1/2000. Đơn vị liên quan sẽ tiến hành rà soát tổng thể, lập phương án, đề xuất phê duyệt mô hình dịch vụ du lịch sinh thái cộng đồng (ăn uống, giải khát và tắm suối) đối với các hộ dân tại khu vực suối Lương phù hợp với quy hoạch thành phố.

MINH CHÂU

NÂNG CẤP ĐẬP TẠI KHU DU LỊCH HÒN MÁT (NGHĨA ĐÀN, NGHỆ AN):

Bằng đất mỏ hay đất... hồ Hòn Mát?

Bài, ảnh: Vũ Toàn

Trước khi trở thành tâm điểm Khu du lịch sinh thái Hòn Mát ở miền Tây Nghệ An, hồ chứa nước Hòn Mát đã bị xuống cấp. Vì thế, năm 2019-2020 đã ra đời dự án "Sửa chữa và nâng cao an toàn đập Hòn Mát". Nhưng sau đó rộ lên dư luận về sự khuất tất của hàng chục ngàn khối đất đắp đập để tạo nên hồ thủy lợi, hồ du lịch sinh thái mang tên Hòn Mát.

Năm 2014-2015, Ban Quản lý dự án Đầu tư Xây dựng các công trình Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (thuộc Sở NN&PTNT Nghệ An), viết tắt là Ban A, lập dự án sửa chữa, nâng cao an toàn đập hồ chứa nước Hòn Mát thuộc địa bàn xã Nghĩa Lộc, huyện Nghĩa Đàn. Năm 2019 dự án khởi công, năm sau dự án hoàn thành đúng tiến độ. Giá trị xây lắp dự án hơn 15 tỉ đồng. Kinh phí từ vốn vay Ngân hàng thế giới (WB). Dự án do Ban A làm chủ đầu tư. Công ty CP Tây An thi công.

Đất đắp đập khai thác ở đâu?

Đập cũ vốn là một đập đất được xây dựng từ năm 1977 để lưu giữ nước từ 4 km^2 lưu vực huyện miền núi Nghĩa Đàn, tạo nên hồ nước Hòn Mát rộng hơn 40 ha. Dự án nâng cấp nhằm đảm bảo mức độ an toàn hồ nước bằng cách kiên cố hóa đập đất Hòn Mát. Cụ thể, đắp rộng đập về phía thượng lưu 7-8m. Đắp cao đập trên nền đập cũ thêm 60cm. Mái đập phía thượng lưu được kiên cố bằng khung giằng bê tông cốt thép. Chân đập phía hạ lưu lát đá, trồng cỏ. Lòng đập được tôn cao bằng đất và lu, lèn đúng quy trình kỹ thuật.

Dung tích hồ Hòn Mát hiện tại có trữ lượng hơn 3 triệu m^3 nước. Nguồn nước này không chỉ đủ phục vụ sản xuất cho 50-60 ha đồng ruộng của xã Nghĩa Lộc mà còn trở thành tâm điểm của Khu du lịch sinh thái Hòn Mát thuộc Công ty TNHH Dịch vụ & Du lịch Hòn Mát. Khu du lịch được du khách cả nước tặng bốn chữ "sơn thủy hữu tình" bên tuyến đường Hồ Chí Minh, cách Hà Nội 250 km, cách TP Vinh 80 km... Dù đã trở thành nơi thu hút du khách nhưng dư luận vẫn đang đặt câu hỏi về hàng chục ngàn khối đất đắp đập Hòn Mát và đê quai sanh là đất mỏ hay đất "thổ phỉ"? Hàng chục ngàn khối đất đắp đập được khai thác ở đâu? Theo đó, chi phí vận chuyển hàng ngàn khối đất này sẽ phụ thuộc vào địa điểm khai thác ở xa hay gần vị trí sửa chữa, nâng cấp an toàn đập Hòn Mát.

Chúng tôi tìm hiểu dư luận bắt đầu từ đơn vị thi công là Công ty CP Tây An. Ông Dương Trọng Thiết, Giám đốc công ty cho biết: "Thời điểm thi công, công ty đến mỏ đất được bàn giao cách vị trí đập 2 km thì mỏ đã khai thác gần hết. Công ty lấy một ít rồi đi xa thêm 2 km nữa, cũng thuộc xã Nghĩa Lộc để tìm nhưng không có mỏ đất nào được cấp phép. Tại đây, công ty thuê đội xe tải, giao cho họ hơn 200 triệu đồng để "làm việc" với nhà dân có đất và làm chi phí khai thác, vận chuyển. Đội xe đã vận chuyển 16.000m^3 về đắp thân đập chính và khoảng 10.000m^3 làm đê quai sanh. Trước khi khai thác, công ty đã thuê thí nghiệm đất này và báo cáo Ban A". Vậy, việc khai thác khối lượng đất lớn trong nhà dân có được chủ nhà xác nhận bằng văn bản không, chúng tôi nêu câu hỏi để xác minh vị trí, nguồn gốc hàng chục ngàn khối đất được khai thác. Ông Thiết cho biết: "Không". Trong lúc đó, ông Nguyễn Thành Vinh, cán bộ Ban A, chịu trách nhiệm giám sát thi công đập Hòn Mát, đưa ra thông tin khác hẳn ông Thiết. Ông Vinh nói: "Đất đắp đập được khai thác ở mỏ đất Khe Sài cách vị trí đập 3 km, thuộc địa bàn xã Nghĩa Lộc. Mỏ đất Khe Sài do đơn vị tư vấn thiết kế là Công ty CP Tư vấn & Xây dựng thủy lợi Nghệ An (trụ sở tại số 6 Nguyễn Thị Minh Khai, TP Vinh) bàn giao. Ông Vinh cho biết thêm một thông tin khác: "Công ty CP Tư vấn & Thiết kế làm việc với xã. Xã cho khai thác, dự án không mất tiền mua đất, chỉ trả tiền múc đất và vận chuyển rồi lu, lèn đập. Chi phí cho những phần việc này hơn 900 triệu đồng".

Không thể biết nhà thầu họ lấy đất ở đâu

Do hai thông tin sai lệch nhau nên chúng tôi đã trao đổi với ông Nguyễn Hào, Phó giám đốc Sở NN&PTNT Nghệ An (ông Hào nguyên giám đốc Ban A, thời điểm thi công dự án đập Hòn Mát). Ông Hào cũng khẳng định: "Dự án chỉ chi tiền múc đất, vận chuyển 3 km và lu, lèn đập. Chi phí gần 1 tỉ đồng. Khi có dư luận về nguồn gốc đất khai thác, tôi đã hỏi anh em giám sát thi công. Anh em nói "công trình làm chuẩn, không có ai tư hữu cá nhân"".

Chúng tôi nêu tiếp những câu hỏi: Vì sao dự án thi công một cái đập nhưng lại có hai thông tin trái ngược nhau về vị trí khai thác đất? Thông tin từ nhà thầu nói, "đất khai thác trong vườn nhà dân, cách đập 4 km". Thông tin ông Vinh, cán bộ giám sát thi công nói, "đất khai thác ở mỏ Khe Sài, cách đập 3 km". Ông Hào không khẳng định vị trí đất được khai thác để đắp đập lấy ở mỏ Khe Sài (cách đập 3 km) hay trong vườn nhà dân (cách đập 4 km). Ông chỉ nói chung chung: "Hai vị trí đó cũng cách đập khoảng 3-4 km". Vì sao chủ đầu tư không xác định được đất thi công dự án khai thác ở đâu, liệu hai địa điểm nêu trên có phải là "địa chỉ ảo", còn nhà thầu có thể sử dụng đất tại một nơi khác, ví như họ lấy đất trong lòng hồ Hòn Mát cho gần vị trí đắp đập? Bởi khoảng cách từ nơi đất được khai thác đến nơi đắp đập liên quan tới dự toán chi phí vận chuyển của hàng chục ngàn khối đất, đưa giá trị xây dựng đập nước Hòn Mát lên gần 6.6 tỉ đồng (chi phí xây dựng trước thuế)? Nếu đất lấy trong lòng hồ Hòn Mát, chi phí nêu trên giảm dưới 1 tỉ đồng so với chi phí vận chuyển 3 km. Theo đó, đất lấy trong lòng hồ Hòn Mát cũng là một dạng đất "thổ phỉ" theo cả nghĩa đen và nghĩa bóng?

Ông Hào khất hẹn "để kiểm tra" rồi sẽ trả lời. Đến lần thứ ba, ông nói kiểu xuề xòa: "Tôi ở cơ quan tại thành phố Vinh nên không thể biết nhà thầu họ lấy đất ở đâu trên xã Nghĩa Lộc. Mong được tạo điều kiện cho anh em làm việc?!". Chúng tôi cần biết chính xác những thông tin vừa nêu trên nhưng ông Hào nói, "không nhớ chi tiết nữa vì dự án thi công đã lâu". Chúng tôi cần tham khảo hồ sơ Dự toán chi tiết của dự án để biết chi phí vận chuyển hàng chục ngàn khối đất từ đâu đến đập nhưng ông Hào cho biết: "Công an huyện Nghĩa Đàn đang tạm quản lý toàn bộ tài liệu liên quan đến dự án về đập Hòn Mát". ■

Công an vào cuộc

Theo tư liệu của chúng tôi, Cơ quan Cảnh sát điều tra tội phạm kinh tế Công an huyện Nghĩa Đàn (Nghệ An) đang tiến hành điều tra, xác minh đơn thư phản ánh về công trình hồ chứa nước và đập Hòn Mát. Hiện Công an đã thu thập tất cả các tài liệu liên quan đến dự án "Sửa chữa và nâng cao an toàn đập Hòn Mát" do Công ty CP Tây An thi công.

Toàn cảnh đập Hòn Mát

Khởi tố, bắt tạm giam đối tượng dừng xe giữa đường chụp ảnh cưới ở Hải Dương

Ngày 19.5, Công an huyện Gia Lộc cho biết, Cơ quan cảnh sát điều tra, Công an huyện đã khởi tố vụ án, khởi tố bị can về tội "Gây rối trật tự công cộng". Đồng thời, cơ quan chức năng bắt tạm giam 2 đối tượng liên quan đến việc dừng xe ô tô giữa đường, dàn hàng ngang để cô dâu, chú rể xuống quay phim, chụp ảnh. Các quyết định trên đã được VKSND cùng cấp phê chuẩn.

Các đối tượng bị khởi tố, bắt tạm giam gồm Phạm Đức Hải (sinh năm 1996, trú tại huyện Gia Lộc, Hải Dương) và Vương Đình Trường (sinh năm 2004, trú tại huyện Tân Kỳ, Nghệ An). Cơ quan chức năng cũng khởi tố bị can và cấm đi khỏi nơi cư trú đối với Nguyễn Văn Năm, (sinh năm 1999, trú tại huyện Gia Lộc, Hải Dương) và Phạm Ngọc Phong (sinh năm 1999, trú tại phường Thanh Bình, thành phố Hải Dương). Trước đó, ngày 26.4, trên mạng xã hội xôn xao vì đoạn clip quay một đoàn gồm nhiều xe sang đang đi rước dâu thì dừng giữa đường trục Bắc - Nam tỉnh Hải Dương đoạn qua địa bàn huyện Gia Lộc để cô dâu, chú rể xuống quay phim, chụp ảnh. Hành động này đã ảnh hưởng đến các phương tiện khác lưu thông trên đường, gây ùn tắc giao thông. Lực lượng chức năng khẩn trương vào cuộc, xác minh làm rõ vụ việc.

Qua xác minh được biết, đoạn clip được quay vào ngày 21.4. Khoảng 14h30, trên đường đón dâu từ thị trấn Gia Lộc, huyện Gia Lộc về nhà tổ chức đám cưới, khi đi đến Km1+500 đường trục Bắc - Nam (địa phận xã Toàn Thắng, huyện Gia Lộc) thì cả đoàn dừng, đỗ xe ở lòng đường để quay phim, chụp ảnh làm kỷ niệm, gây ách tắc giao thông tại khu vực ngã ba giao nhau giữa Quốc lộ 38B và đường trục Bắc - Nam. Sau đó, đoàn xe tiếp tục di chuyển về nhà tổ chức đám cưới. Tại cơ quan chức năng, các đối tượng gây ra vụ việc đã thừa nhận hành vi vi phạm.

Hiện nay, trên mạng xã hội cũng đang xuất hiện hình ảnh, clip quay nhóm phụ nữ trải thảm yoga ra giữa đường để chụp ảnh, quay clip, gây mất an toàn và bức xúc cho người tham gia giao thông; ảnh hưởng đến an ninh, trật tự, an toàn xã hội. Việc này cũng cho thấy các đối tượng đã ngang nhiên vi phạm luật an toàn giao thông, không đảm bảo an toàn tính mạng cho cá nhân, gây bức xúc cho người dân chỉ để có một vài hình ảnh đăng lên mạng xã hội.

P.V

TỪ Ý TƯỞNG ĐÁNH THỨC BÃI GIỮA SÔNG HỒNG:

Giải "cơn khát" không gian sáng tạo bền vững

● HÀ PHƯƠNG

Người dân hẳn đang tò mò về cuộc thi tuyển ý tưởng Quy hoạch Công viên văn hóa đa chức năng tại khu vực bãi nổi giữa và bãi ven sông Hồng. Trước đó, dự án nghệ thuật công cộng trên cầu đi bộ Trần Nhật Duật, ý tưởng sáng tạo bởi một nhóm nghệ sĩ khi ra mắt cũng tạo nên nhiều hiệu ứng…

Bãi giữa sông hồng

Những ý tưởng này được kỳ vọng sẽ thiết kế nên các không gian sáng tạo, không chỉ "giải nhiệt" cơn khát từ công chúng mà còn hướng tới hình thành các không gian xanh, an toàn, tiện ích, tạo động lực phát triển công nghiệp văn hóa.

Độc đáo thôi, chưa đủ

Từ chủ trương lập đề án "Phát triển bãi nổi giữa và ven sông Hồng thành Công viên văn hóa đa chức năng", cuộc thi nhằm tìm kiếm ý tưởng thiết kế sáng tạo độc đáo, khai thác hiệu quả quỹ đất khu vực bãi nổi giữa và bãi bồi ven sông Hồng thuộc địa bàn bốn quận gồm Hoàn Kiếm, Long Biên, Ba Đình, Tây Hồ, đưa khu vực này thành công viên văn hóa xứng tầm.

Ý tưởng quy hoạch không gian khu vực bãi giữa sông Hồng trở thành một không gian sống, không gian sáng tạo thú vị, giàu cảm hứng từ lâu đã được đề cập. Đặc thù của khu vực bãi giữa sông Hồng gắn liền với hình ảnh cây cầu Long Biên lịch sử, vị trí nằm ngay cạnh khu vực 36 phố phường nhộn nhịp. Nhìn tổng thể, khi quy hoạch khu vực này sẽ tạo ra không gian mở, khu vực bãi giữa sẽ trở thành điểm đến vui chơi, giải trí thư giãn đầy hấp dẫn. Nhiều chuyên gia văn hóa, kiến trúc, quy hoạch tin tưởng, nếu cuộc thi tìm kiếm được những ý tưởng khả thi sẽ góp phần thúc đẩy hoạt động thiết kế sáng tạo trong cộng đồng, tạo động lực phát triển công nghiệp văn hóa. Theo Chủ tịch UBND quận Hoàn Kiếm Phạm Tuấn Long, cuộc thi là cơ hội để các bên cùng nghiên cứu và đề xuất giải pháp khai thác các không gian ven sông Hồng một cách hiệu quả, hướng tới việc tạo nên một hành lang xanh dọc theo trục sông Hồng, biến đổi thành một môi trường sống xanh, sạch đẹp và hấp dẫn cho phát triển du lịch cộng đồng.

Với đặc thù của khu vực bãi giữa sông Hồng, theo giới chuyên gia, ý tưởng đưa ra cần đáp ứng được nhiều yêu cầu, điểm nhấn là khai thác hiệu quả quỹ đất, lợi thế, tiềm năng, vẻ đẹp tự nhiên của sông Hồng, phát huy những nét đặc thù riêng của từng quận, lấy sông Hồng là trục cảnh quan tạo ra không gian mở, có hạ tầng đô thị văn minh, hiện đại. Những ý tưởng khả thi sẽ tạo cơ hội thu hút các nhà đầu tư, phát triển các giá trị văn hóa, lịch sử, hình thành mô hình hoạt động sáng tạo toàn diện, không chỉ cho Hà Nội mà còn đối với cả nước. Ông Dương Đức Tuấn, Phó Chủ tịch UBND TP Hà Nội nhấn mạnh tầm quan trọng của việc triển khai lập Đề án "Phát triển bãi nổi giữa và bãi ven sông Hồng". Trong đó, việc tổ chức cuộc thi tuyển sẽ góp phần đảm bảo tính khả thi của Đề án. "Hy vọng, thông qua Cuộc thi Ý tưởng quy hoạch Công viên văn hóa đa chức năng tại khu vực bãi nổi giữa và bãi ven sông Hồng sẽ phát huy được sức sáng tạo, các ý tưởng hay, độc đáo, khả thi để khai thác không gian đặc biệt này của Thủ đô theo hướng bền vững và sáng tạo", ông Tuấn nói. Theo TS. KTS Phan Đăng Sơn, Chủ tịch Hội KTS Việt Nam, cuộc thi ngay từ đầu đã thu hút sự quan tâm của đông đảo giới chuyên môn. Hội đồng giám khảo sẽ hết sức công tâm, cập nhật những bến bờ mới của sự đột phá để dự án Công viên văn hoá đa chức năng trở thành dự án sáng giá trong khu vực.

Tọa đàm *"Xây dựng Công viên văn hóa đa chức năng khu vực bãi giữa, bãi nổi sông Hồng: Cơ hội kết nối cộng đồng với thiên nhiên"* diễn ra ngay trong khuôn khổ lễ phát động thi ý tưởng cũng đã ghi nhận các ý kiến từ các lĩnh vực kiến trúc, quy hoạch, cảnh quan, văn hóa, du lịch…, tất cả đều hướng đến mục tiêu xây dựng công viên văn hóa đa chức năng khu vực bãi giữa sông Hồng trở thành một điểm đến thú vị, hấp dẫn. Tuy nhiên, nhiều chuyên gia kiến trúc, quy hoạch cũng lưu ý, đối với đặc thù của khu vực bãi nổi giữa và bãi ven sông Hồng thì chỉ nhìn ở góc lãng mạn, hấp dẫn, cuốn hút thôi là chưa đủ. Những ý tưởng khả thi cần tính toán các giải pháp kỹ thuật, bảo đảm an toàn cho các hoạt động trong mùa mưa lũ, không làm thay đổi dòng chảy của sông Hồng.

Nhiều chuyên gia kiến trúc, quy hoạch cũng lưu ý, đối với đặc thù của khu vực bãi nổi giữa và bãi ven sông Hồng thì chỉ nhìn ở góc lãng mạn, hấp dẫn, cuốn hút thôi là chưa đủ. Những ý tưởng khả thi cần tính toán các giải pháp kỹ thuật, bảo đảm an toàn cho các hoạt động trong mùa mưa lũ, không làm thay đổi dòng chảy của sông Hồng.

Chú trọng yếu tố chất lượng và sự bền vững

"Đánh thức" khu vực bãi giữa sông Hồng đã từng là những ý tưởng được cho viển vông, không khả thi. Nhưng hiện nay, khi thành phố rốt ráo triển khai lập Đề án "Phát triển bãi nổi giữa và bãi ven sông Hồng", trong đó có việc tổ chức cuộc thi tuyển ý tưởng đang cho thấy quyết tâm hiện thực hóa mục tiêu có được một công viên văn hóa đa chức năng tại vị trí này một cách gần gũi nhất.

Biến cầu đi bộ Trần Nhật Duật thành không gian nghệ thuật sắp đặt

Có những ý kiến hiến kế việc quy hoạch các phân khu chức năng như không gian công viên cây xanh và dạo bộ thư giãn; không gian sáng tạo nghệ thuật gắn với giá trị văn hóa lịch sử Thủ đô và dòng sông Hồng; không gian nghệ thuật cộng đồng; không gian vui chơi, giải trí theo chuyên đề, không gian tập thể thao gắn với mặt nước; không gian thưởng thức ẩm thực, đồ uống; không gian biểu diễn nghệ thuật, tái hiện chợ truyền thống… Nhìn lại những không gian sáng tạo có tính bền vững ở Thủ đô những năm qua, dù đã được bồi lấp nhưng vẫn là những "cơn khát" cần giải nhiệt. Ngoài những điểm đến truyền thống, đa phần tập trung ở vùng lõi và khu vực trung tâm thì những địa chỉ mới mẻ, hấp dẫn, dần hình thành vị trí lâu dài trong đời sống văn hóa của nhân dân Thủ đô, hấp dẫn du khách dường như vẫn là khoảng trống. Hình ảnh hàng ngàn du khách tấp nập đến với các không gian trong Khuôn khổ Lễ hội Thiết kế sáng tạo năm 2023, đặc biệt là các không gian nghệ thuật tại Nhà máy Xe lửa Gia Lâm, Tháp nước Hàng Đậu… cho thấy nhu cầu của công chúng về những giá trị sáng tạo này ngày càng gia tăng.

Dự án nghệ thuật công cộng trên cầu đi bộ Trần Nhật Duật được sáng tạo bởi nhóm nghệ sĩ Vũ Xuân Đông, Lê Đăng Ninh, Cấn Văn Ân và Giám tuyển Nguyễn Thế Sơn ra mắt cách đây ít ngày cũng là một sản phẩm tạo nhiều hiệu ứng. Được thắp sáng vào buổi tối bởi ánh sáng của các tác phẩm sắp đặt nghệ thuật công cộng, "thủy cung" trên cao khiến cho Hà Nội vào đêm thêm nhiều màu sắc. Dự án nghệ thuật công cộng này được đánh giá là một trong những thiết kế sáng tạo độc đáo, hấp dẫn, đáp ứng nhu cầu thưởng ngoạn những giá trị sáng tạo mới lạ của người dân và du khách. Giám tuyển Nguyễn Thế Sơn cho biết, công trình ra mắt sau 3 năm lên ý tưởng. Sau khi đưa vào khai thác, cầu đi bộ Trần Nhật Duật sẽ kết nối 2 khu vực phố cổ trong đê và khu vực Phúc Tân ngoài đê. Cây cầu sẽ trở thành một không gian nghệ thuật công cộng nối dài với địa điểm Trung tâm văn hóa nghệ thuật 22 Hàng Buồm, tạo thành một tour nghệ thuật đi bộ hấp dẫn thu hút khách tham quan, góp phần phát triển kinh tế, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho người dân.

Các không gian sáng tạo đột phá, bền vững không chỉ giải nhiệt được "cơn khát" của người dân mà còn tạo động lực thúc đẩy phát triển công nghiệp văn hóa, hình thành những điểm đến đầy sức hấp dẫn. Theo bà Trương Uyên Ly, nhà nghiên cứu độc lập về không gian văn hóa sáng tạo, trong bối cảnh phát triển công nghiệp văn hóa tại Việt Nam, các không gian sáng tạo chính là "những ngọn hải đăng", thúc đẩy sự tiến bộ về kinh tế, văn hóa và xã hội. Riêng tại Hà Nội, kết quả rà soát của Hanoi Grapevine vào tháng 9.2023, có đến 124 không gian văn hóa sáng tạo trên địa bàn thành phố, chiếm tỉ lệ nhiều nhất so với cả nước. Những con số này dự kiến sẽ tiếp tục gia tăng. Tuy nhiên, một số chuyên gia cho rằng, bên cạnh số lượng còn rất cần đến các yếu tố về chất lượng và sự bền vững, lâu dài.

Theo bà Trương Uyên Ly, do đặc thù kết nối, thu hút cộng đồng và lan tỏa giá trị, các không gian văn hóa sáng tạo cũng chính là những "đại sứ truyền thông" vô cùng hiệu quả và đáng tin cậy, góp phần gia tăng ảnh hưởng cũng như uy tín của chính quyền thành phố đối với người dân và bạn bè quốc tế. ■

Giữ thương hiệu "Điểm đến thiên nhiên khu vực hàng đầu thế giới"

● THÚY HÀ

UBND tỉnh Sơn La vừa tổ chức Hội nghị xúc tiến du lịch với chủ đề Định hướng phát triển Khu du lịch quốc gia Mộc Châu xanh và bền vững. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hồ An Phong, Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Trùng Khánh và Phó Chủ tịch thường trực UBND tỉnh Sơn La Tráng Thị Xuân đồng chủ trì Hội nghị.

Sự kiện Khu du lịch quốc gia Mộc Châu chính thức được Bộ VHTTDL ban hành Quyết định công nhận không những tạo nên một thương hiệu mạnh mẽ, bền vững cho du lịch Sơn La mà còn góp phần quảng bá cho khu vực Tây Bắc và du lịch Việt Nam.

Từng bước xây dựng và định vị thương hiệu du lịch Mộc Châu

Phát biểu tại Hội nghị, Phó Chủ tịch thường trực UBND tỉnh Sơn La Tráng Thị Xuân cho rằng, bên cạnh những thành tựu, kết quả đã đạt được, Khu du lịch quốc gia Mộc Châu thời gian tới cũng sẽ phải đối mặt với nhiều thách thức trong phát triển và khai thác, sử dụng tài nguyên du lịch. Bên cạnh đó, đặt ra nhiều vấn đề liên quan đến bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa, bảo vệ cảnh quan, môi trường, quản lý quy hoạch, đất đai, trật tự xây dựng, phát triển đô thị, cũng như những vấn đề về chất lượng sản phẩm, dịch vụ du lịch, an ninh an toàn cho du khách...

UBND tỉnh Sơn La mong muốn qua Hội nghị này sẽ thu nhận được những ý kiến tham vấn từ cơ quan quản lý nhà nước, các chuyên gia và doanh nghiệp để tỉnh có cơ sở tiếp tục chỉ đạo, có kế hoạch, chiến lược và giải pháp để định hướng phát triển Khu du lịch quốc gia Mộc Châu tương xứng với tiềm năng, lợi thế, quy mô và tầm vóc, trên cơ sở bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, bảo vệ cảnh quan thiên nhiên và môi trường, hạn chế thấp nhất những tác động không mong muốn mà bài học kinh nghiệm từ các khu du lịch quốc gia, các khu du lịch nổi tiếng đã vấp phải. Từ đó, đạt mục tiêu phấn đấu đưa Khu du lịch ngày càng phát triển xứng tầm thương hiệu quốc gia, khẳng định vị thế trên bản đồ du lịch Việt Nam và thế giới; phát huy tốt tiềm năng, lợi thế để phát triển du lịch, góp phần tăng trưởng kinh tế, xoá đói giảm nghèo.

Ông Nguyễn Đạo Dũng, Trưởng phòng Quản lý lữ hành (Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam) cho biết: "Trên cả nước hiện có 9 khu du lịch quốc gia, 62 khu du lịch cấp tỉnh và 488 điểm du lịch đã được công nhận, ngoài ra có trên 1.700 các điểm đến khác đang tổ chức khai thác sản phẩm, dịch vụ đón khách. Mộc Châu là Khu du lịch quốc gia thứ 8 được công nhận".

Đánh giá tiềm năng, lợi thế phát triển của Khu du lịch quốc gia Mộc Châu, ông Nguyễn Đạo Dũng cho rằng, mặc dù có nhiều tiềm năng lớn để phát triển nhưng trong quá trình phát triển cũng đã bộc lộ một số hạn chế cần phải được quan tâm giải quyết. Ông Dũng nêu một số khuyến nghị để Sơn La phát triển Khu du lịch quốc gia Mộc Châu theo hướng là điểm đến hấp dẫn, có thương hiệu của khu vực Tây Bắc, trong nước và quốc tế. Từ đó, góp phần phát triển du lịch Sơn La trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, giàu bản sắc, có sức cạnh tranh cao, kết nối và thúc đẩy các ngành, lĩnh vực khác cùng phát triển.

Trong khi đó, đại diện Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam nêu ra 6 vấn đề mà UBND huyện Mộc Châu, Vân Hồ và UBND tỉnh Sơn La cần nghiên cứu, triển khai, định hướng phát triển. Đặc biệt là các vấn đề quy hoạch du lịch; sản phẩm du lịch; liên kết phát triển du lịch liên vùng, liên quốc gia; tăng cường công tác quản lý điểm đến, quản lý chất lượng dịch vụ du lịch, quản lý môi trường du lịch xanh, sạch, đẹp, văn minh, thân thiện; đào tạo nguồn nhân lực; ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong du lịch…

> *"Sơn La đang đi đúng hướng, hoạch định được con đường phát triển hiệu quả và bền vững, khai thác tiềm năng để phát triển du lịch, đóng góp vào GRDP của tỉnh. Du lịch thúc đẩy sự tăng trưởng của 16 ngành dịch vụ khác. Du lịch làm cho nông thôn nâng tầm đô thị, tạo hàng triệu công ăn việc làm, thay đổi các vùng đất và mang lại những hiệu quả không thể đong đếm được."*
>
> **(Thứ trưởng HỒ AN PHONG)**

Điều hành thảo luận tại Hội nghị, Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Trùng Khánh đưa ra các vấn đề để đại biểu tập trung thảo luận về tình hình phát triển du lịch ở một số địa phương, bài học kinh nghiệm và những khuyến nghị đối với Khu du lịch quốc gia Mộc Châu; tư vấn xây dựng các tour du lịch chuyên đề sau chuyến khảo sát, đánh giá của đoàn famtrip tại Khu du lịch quốc gia Mộc Châu từ ngày 17-19.5; công tác chuyển đổi số; sự đồng hành của doanh nghiệp trong xây dựng và phát triển Khu du lịch quốc gia Mộc Châu xanh, bền vững...

Các doanh nghiệp tham gia ký kết hợp tác phát triển du lịch Sơn La

Cục trưởng Nguyễn Trùng Khánh cho rằng, các ý kiến, tham luận đưa ra tại Hội nghị rất sát với thực tế, có nhiều bài học kinh nghiệm hay. Các đại biểu đại diện doanh nghiệp du lịch cũng có nhiều đánh giá, kiến giải phong phú về phát triển du lịch Khu du lịch quốc gia Mộc Châu nói riêng, du lịch Sơn La nói chung. Đặc biệt là việc giữ vững được thương hiệu "Điểm đến thiên nhiên khu vực hàng đầu thế giới" mà Tổ chức giải thưởng du lịch thế giới đã bình chọn, vinh danh Mộc Châu 2 năm liên tiếp vừa qua.

"Đến Mộc Châu như trở về nhà"

Tại Hội nghị, trước khi phát biểu chỉ đạo, Thứ trưởng Hồ An Phong chia sẻ: "Tôi đã đến Mộc Châu, Sơn La cách đây 20 năm và vẫn còn nguyên những ký ức thân thương về mảnh đất hoang sơ này, nhất là những bản làng dân tộc giàu bản sắc. Có người nói "Mộc Châu đủ gần để khách đến, đủ xa để khách ở lại". Điều này rất đúng và phải là người hiểu Mộc Châu lắm mới nói như thế. Cách làm của chúng ta đang hướng tới sự chuyên nghiệp, đáp ứng nhu cầu của du khách. Tôi đánh giá cao về điều này".

Với mong muốn Khu du lịch quốc gia Mộc Châu phát triển theo hướng xanh và bền vững ngay từ những bước đầu tiên, Thứ trưởng Hồ An Phong đề nghị UBND tỉnh Sơn La, Sở VHTTDL tỉnh Sơn La, UBND huyện Mộc Châu, UBND huyện Vân Hồ quan tâm đến việc nâng cao nhận thức, hoàn thiện chính sách, phát triển du lịch Mộc Châu - Sơn La. Quản lý phát triển Khu du lịch quốc gia Mộc Châu phù hợp với các Quy hoạch đã được ban hành; phát triển theo hướng xanh, sạch, đẹp, áp dụng các hình thức phát triển du lịch "net zero", với mục tiêu phát triển xanh, bền vững.

Tiếp tục thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về du lịch, đặt trọng tâm cao hơn nữa để Khu du lịch quốc gia Mộc Châu khi đã được công nhận rồi sẽ luôn đảm bảo đi đầu về chất lượng dịch vụ, đảm bảo môi trường du lịch an toàn, văn minh. Tập trung đầu tư, phát triển đồng bộ hạ tầng kinh tế xã hội, nhất là hạ tầng logistics theo hướng tăng cường liên kết trong tỉnh, liên vùng, liên kết với các trung tâm du lịch lớn của cả nước, liên kết với quốc tế.

Tăng cường quan hệ hợp tác công - tư theo cơ chế thị trường trên tinh thần chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ "Lợi ích hài hòa, rủi ro chia sẻ"; có cơ chế, chính sách huy động hiệu quả nguồn lực của các doanh nghiệp, nhất là các doanh nghiệp lớn đầu tư cho phát triển du lịch Sơn La, du lịch Tây Bắc…

Thứ trưởng đề nghị Sơn La chú trọng hơn đến việc nghiên cứu, định vị thị trường, khai thác hiệu quả, tăng doanh thu du lịch, nâng cao đời sống người dân. Không phải chỉ đón được bao nhiêu khách mà phải hiểu về các thị trường, bên cạnh đó cần có các sản phẩm du lịch đặc sắc, dịch vụ chuyên nghiệp, giá cả hợp lý, môi trường trong sạch, điểm đến an toàn, thân thiện… Với trách nhiệm và tình cảm với Sơn La, Thứ trưởng Hồ An Phong khẳng định, Bộ VHTTDL sẽ đồng hành với Sơn La trong việc phát triển Khu du lịch quốc gia Mộc Châu xanh và bền vững; giúp bảo vệ và phát triển nguồn lực tự nhiên và văn hóa của khu vực trong thời gian dài; mang lại lợi ích cho cộng đồng địa phương và đóng góp vào sự phát triển chung của du lịch Việt Nam. ■

NGHỆ THUẬT HÁT SOỌNG CÔ:

Độc đáo và đậm bản sắc dân tộc Sán Dìu

● **NAM HƯNG**

Với lối hát và âm nhạc đơn giản, dễ thực hành, nghệ thuật hát Soọng cô luôn tồn tại, hiện hữu trong đời sống, được cộng đồng người Sán Dìu ở Đồng Hỷ (Thái Nguyên) lưu giữ và trở thành di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu quốc gia.

Đồng Hỷ là địa bàn sinh sống của nhiều dân tộc anh em, trong đó người Sán Dìu chiếm tỷ lệ đông nhất. Kho tàng văn hóa dân gian các dân tộc nơi đây rất đa dạng, phong phú. Nếu người Tày có hát Then, hát Sli, hát Lượn; người Thái có các làn điệu Khắp; người Cao Lan có Sình ca; người Sán Chỉ có hát Xắng cọ… thì Sán Dìu có Soọng cô.

Theo tiếng Sán Dìu, "soọng" có nghĩa là hát, "cô" nghĩa là ca. Soọng cô là làn điệu dân ca viết theo thể thất ngôn tứ tuyệt, được ghi chép bằng chữ Hán cổ và lưu truyền trong dân gian. Nội dung Soọng cô thường dựa vào cảnh đẹp quê hương, làng xóm, sinh hoạt hằng ngày để nói lên nỗi lòng mình. Lời ca và giai điệu Soọng cô không hề khô cứng mà tình tứ, đầy sức lan tỏa, diễn đạt tâm tư tình cảm của người hát làm mê đắm lòng người.

Có thể nói, hát Soọng cô là dấu hiệu để nhận biết bản sắc văn hóa tộc người. Đây là lối hát đối đáp giữa nam và nữ với những ca từ giàu tính nhạc, tính họa, như trải nỗi niềm tâm sự của chàng trai, cô gái. Điệu hát thường được cất lên trong lao động sản xuất (trụ soọng cô), trong lễ cưới hỏi (sênh ca chíu cô), trong các dịp lễ Tết (tạo nén cô), trong lúc đi chơi làng (hị son cô), trong lúc ru con ngủ (ếnh slảy cô)…

Dù hát trong hoàn cảnh, không gian nào, các bài Soọng cô đều truyền tải nội dung tốt đẹp, thể hiện tình yêu quê hương, đất nước, con người, ca ngợi vẻ đẹp thiên nhiên, ước mơ về một tương lai tươi đẹp, hạnh phúc, lên án cái xấu, cái ác… Môi trường diễn xướng Soọng cô khá tự do. Người thực hành có thể hát giao duyên bên bờ suối, trong lúc lao động, đối đáp trong nhà, trong đám cưới hay nhân dịp Tết đến, Xuân về. Đặc biệt, đồng bào còn hát ru con với những làn điệu mượt mà, sâu lắng, thể hiện tình cảm và ước vọng của ông bà, cha mẹ đối với con trẻ.

Người Sán Dìu có thể hát Soọng cô trong lúc lao động, hát đối đáp trong nhà, trong đám cưới, nhân dịp Tết đến, Xuân về...

Chương trình bảo tồn, phát huy nghệ thuật hát Soọng Cô có sự tham gia của 43 học viên dân tộc Sán Dìu đang sinh sống tại xã Nam Hòa, huyện Đồng Hỷ

Trải qua bao thăng trầm, hát Soọng cô vẫn giữ nguyên được nét độc đáo và đậm bản sắc dân tộc của người Sán Dìu, được cộng đồng lưu giữ và trở thành di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu, đặc sắc. Năm 2015, nghệ thuật hát Soọng cô của đồng bào dân tộc Sán Dìu ở Đồng Hỷ đã được Bộ VHTTDL công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Cũng như các di sản văn hóa truyền thống của nhiều dân tộc khác, nghệ thuật hát Soọng cô đang đứng trước nguy cơ mai một trong bối cảnh hội nhập văn hóa. Trước thực trạng đó, Bảo tàng Văn hóa các dân tộc Việt Nam đã phối hợp với UBND huyện Đồng Hỷ tổ chức chương trình hỗ trợ nghiên cứu, phục hồi, bảo tồn và phát huy nghệ thuật hát Soọng cô cho 43 học viên là người dân tộc Sán Dìu đang sinh sống tại xã Nam Hòa, huyện Đồng Hỷ, trong đó, người cao tuổi nhất là 80 tuổi và 17 học viên từ 11-16 tuổi. Hoạt động được tổ chức nhằm triển khai hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" trên địa bàn Thái Nguyên, hướng tới mục tiêu đưa các giá trị văn hóa truyền thống gắn liền với cuộc sống đương đại.

Dịp này, BTC cũng đã nghiên cứu, chụp ảnh, ghi hình, dựng phim tư liệu về nghệ thuật hát Soọng cô để phục vụ việc tuyên truyền, quảng bá di sản văn hóa phi vật thể của dân tộc Sán Dìu tại Bảo tàng Văn hóa các dân tộc Việt Nam. Đồng thời, trao tặng, hỗ trợ 30 bộ trang phục truyền thống dân tộc Sán Dìu để phục vụ cho hoạt động trình diễn, giao lưu văn hóa, góp phần bảo tồn, phát huy và lan tỏa các giá trị di sản văn hóa phi vật thể, từng bước xây dựng thành sản phẩm du lịch hấp dẫn du khách khi đến trải nghiệm tại Đồng Hỷ.

Đây chính là hoạt động hiệu quả của Bảo tàng Văn hóa các dân tộc Việt Nam và UBND huyện Đồng Hỷ, góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng, phát huy vai trò chủ thể văn hóa của các nghệ nhân trong việc phổ biến, trao truyền cho thế hệ trẻ di sản văn hóa tốt đẹp của cha ông. Qua đó, nêu cao tinh thần trách nhiệm bảo vệ di sản văn hóa dân tộc, góp phần làm phong phú và đa dạng kho tàng văn hóa dân tộc Sán Dìu nói riêng, các dân tộc Việt Nam nói chung. ■

Nghi lễ Nhảy lửa của người Pà Thẻn là sản phẩm du lịch đặc trưng của Lâm Bình

Để bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, từng bước xây dựng thành sản phẩm hấp dẫn du khách, mới đây, UBND huyện Lâm Bình (Tuyên Quang) đã chính thức đưa Nghi lễ Nhảy lửa của người Pà Thẻn trở thành sản phẩm du lịch đặc trưng của địa phương.

Theo truyền thống, Nghi lễ Nhảy lửa của người Pà Thẻn thường diễn ra từ ngày 15.10 âm lịch năm trước đến 16 tháng Giêng năm sau để tạ ơn thần linh, trời đất đã phù hộ cho dân làng một năm khỏe mạnh, mùa màng tươi tốt, cuộc sống ấm no... Với những giá trị văn hóa đặc sắc trong lĩnh vực tập quán xã hội và tín ngưỡng, Nghi lễ Nhảy lửa của người Pà Thẻn, xã Hồng Quang, huyện Lâm Bình đã được Bộ VHTTDL đưa vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia (2023).

Từ đó đến nay, đồng bào đã tích cực tái hiện, trình diễn Nghi lễ Nhảy lửa nhằm giới thiệu, quảng bá những nét văn hóa đặc sắc tới du khách gần xa. Đây là cơ hội để người Pà Thẻn khôi phục các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp gắn với phát triển du lịch. Cùng với các danh lam, thắng cảnh, di tích lịch sử, huyện Lâm Bình còn là vùng đất phong phú về bản sắc dân tộc, tiêu biểu như hát Then cổ là một loại hình nghệ thuật dân gian của đồng bào Tày, Nùng, Thái đã được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Để bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch, UBND huyện Lâm Bình đã chính thức đưa Nghi lễ Nhảy lửa và hát Then cổ là sản phẩm du lịch đặc trưng, góp phần nâng cao đời sống văn hóa tinh thần lành mạnh của người dân trong thực hành nghi thức tín ngưỡng dân gian. Đây không chỉ là điểm nhấn thu hút du khách, mà còn là niềm vinh dự, tự hào về truyền thống văn hóa của người Pà Thẻn và các dân tộc trên địa bàn, hướng tới xây dựng Lâm Bình trở thành điểm đến an toàn, thân thiện.

Nghi lễ Nhảy lửa của người Pà Thẻn ở Lâm Bình trở thành sản phẩm du lịch đặc trưng góp phần thu hút du khách đến khám phá, trải nghiệm

QUỲNH VY

Gìn giữ mái nhà tranh, mãi nhớ ơn Người

● PHẠM NGÂN

Vào những ngày tháng 5, người dân cả nước lại về thăm quê Bác với những nếp nhà tranh đơn sơ, giản dị mà thân thuộc để bày tỏ lòng thành kính và biết ơn sâu sắc đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu. Và để giữ được mái nhà tranh mộc mạc, gần gũi như thuở xưa, là nhờ sự tỉ mỉ, kỳ công đầy tâm huyết của biết bao bàn tay những "nghệ nhân" quê Bác.

Tháng 5 trên mảnh đất xứ Nghệ, nắng vàng ươm soi rọi qua những hàng cau, lũy tre bên ngôi nhà mái tranh đơn sơ, dòng người khắp nẻo muôn phương tấp nập về thăm, viếng Bác nhân dịp sinh nhật lần thứ 134 của Người. Trải qua thời gian và nắng gió, những mái nhà tranh ở quê Bác đã phần nào không còn nguyên vẹn như ban đầu…

Đội lợp tranh của ông Huệ lợp mái tranh quê Bác

Kỳ công lợp mái tranh cho nhà Bác

Mỗi năm một lần, những người dân ở quê hương Bác lại được tin tưởng giao nhiệm vụ lợp lại mái nhà tranh nơi quê Bác. Có những người đã gắn bó với công việc chỉnh trang, giữ gìn nét mộc mạc, đơn sơ mà vô cùng gần gũi của những mái nhà tranh từ hàng chục năm qua.

Ông Trần Đình Huệ (sinh năm 1958, trú xã Xuân Lâm, huyện Nam Đàn), Đội trưởng đội lợp tranh quê Bác với thâm niên 16 năm liền cho biết: "Cứ trước dịp kỷ niệm sinh nhật Bác vài tháng, trong căn nhà của tôi lại rộn lên niềm vui chuẩn bị vật dụng lợp lại mái nhà tranh quê Bác. Vào tháng ba hằng năm, đội thợ lợp tranh tiến hành thay mái tất cả những nhà tranh trong Khu di tích quốc gia đặc biệt Kim Liên. Được Ban quản lý di tích tin tưởng giao nhiệm vụ đặc biệt này là cái duyên, cũng là niềm tự hào, vinh hạnh lớn của không chỉ riêng ông mà của cả gia đình. Dù đã 66 tuổi nhưng ông vẫn chưa có ý định nghỉ nghề đan tranh. "Tôi sẽ làm đến khi nào không còn sức thì nghỉ. Với tôi, đây không đơn thuần là công việc mà là tấm lòng kính trọng, yêu quý vô bờ bến đối với Bác Hồ", ông Huệ nói.

Từ lúc còn nhỏ, ông Huệ đã biết đan tranh. Bởi cuộc sống thời bấy giờ còn khó khăn, hầu hết các ngôi nhà đều được làm từ tranh lá nên ai cũng đan được tranh. Sau này, cuộc sống ngày càng được nâng cao, những mái nhà tranh được thay bằng nhà lợp ngói, tôn nên mọi người không còn đan tranh nữa. Năm 2008, trong một lần khu di tích có nhu cầu

Ông Trần Đình Huệ cùng đội thợ đã góp phần gìn giữ mái tranh quê Bác

thay lại mái tranh cho những ngôi nhà, ông Huệ đã nhận công việc này, rồi gắn bó đến nay. Bật mí về kinh nghiệm lợp mái tranh của mình, ông Huệ chia sẻ: "Công việc tưởng chừng đơn giản nhưng thực chất chứa bao sự kỳ công, miệt mài kéo dài hàng tháng trời. Mái tranh được làm từ tre và lá mía. Để thực hiện việc lợp tranh phải trải qua bốn công đoạn: Chọn nguyên liệu, chẻ tre, đánh tranh và lợp tranh. Trong đó đánh tranh là công đoạn khó nhất bởi công việc đòi hỏi kỹ thuật khó, phải là những người có kinh nghiệm mới có thể làm được. Bên cạnh đó, kỹ thuật chẻ tre cũng phải đều, đẹp, không dày quá cũng không mỏng quá, khi tranh lên khung mới đều, thẳng tắp.

Giai đoạn cầu kỳ hơn cả là việc thu mua lá mía. Lá mía phải là lá 1, lá 2, lá 3; còn từ lá thứ 4 trở đi không còn được to, rộng và bền nữa. Cây mía khi trưởng thành sẽ được những người thợ thu mua, tuyển chọn từng lá mang về phơi khô. Sau khi phơi khô, lá mía tiếp tục được đem phơi sương qua nhiều đêm để nở ra, có độ dai. Ngoài ra, muốn có được lá mía ưng ý, người thợ phải tự tay lựa chọn trong một thời gian dài. Lá phải vừa, không được già quá cũng không được non quá. Lá vừa đều thì tranh đánh lên sẽ bền hơn, sáng hơn. Tre lựa chọn sử dụng thường được chặt vào tháng 3 hằng năm. Đây là thời điểm cây tre già, khi ngâm nước sẽ không có mối mọt. Những cây tre này được ông Huệ đích thân đi lựa chọn. Sau đó, cẩn thận đo kích thước cần dùng cho mỗi mái và chẻ tre ra làm từng thanh nhỏ. Thanh tre này sẽ được đem hơ qua lửa rồi phơi khô, sau đó mới đem ngâm khoảng 15 ngày thì vớt lên và đánh số theo thứ tự. Công việc này đòi hỏi phải kỳ công, tỉ mỉ, kiên trì và mất nhiều thời gian.

Khi nguyên liệu đã đầy đủ, đảm bảo chất

Du khách tham quan quê Bác sau khi di tích đã được thay mái tranh mới

Khu di tích quốc gia đặc biệt Kim Liên tổ chức hội thi đan tranh cho cán bộ nhân viên, đảm bảo công tác gìn giữ nét truyền thống trong Khu di tích

lượng, đội của ông Huệ mới đem đan theo hai hàng thẳng tắp. Để đan đúng kích cỡ, đội thợ chuẩn bị một chiếc hòm đan bằng gỗ có chiều dài 1,65m. Sau khi đan đủ số lượng khoảng 2.500 phiến tranh, ông Huệ và những người khác sẽ chọn ngày đẹp nắng lợp lên mái nhà quê Bác. Lúc mái tranh lợp xong, cả đội mới thở phào. Mấy năm trở lại đây, do sự thay đổi cơ cấu cây trồng, đội thợ phải đi lên các huyện miền núi Nghệ An như Tân Kỳ, Con Cuông, Nghĩa Đàn tìm mua lá mía.

Bảo tồn di tích thật vẹn nguyên

Hằng năm, Ban quản lý Bảo tàng Khu di tích Kim Liên lại tiến hành thay mái tranh một lần. Vào dịp tháng 2, 3 là đội thợ lợp tranh (gồm 24 người) lại tất bật với công việc đan tranh và hoàn thành lợp mái trước 30.4. Phải mất cả tháng để lợp hết những mái nhà tranh trong khu di tích.

Sau mỗi đợt lợp mái xong, những "nghệ nhân" lợp tranh chỉ nghỉ ngơi khoảng nửa tháng rồi lại lao vào công việc thu mua lá mía, tích trữ những cây tre thẳng, dẻo lóng, dễ chẻ, không có đốt sâu, đem ngâm nước, sau một thời gian vớt lên chẻ thành nan để lợp tranh cho mùa sau. "Hiện tại trong nhóm chuyên lợp tranh của tôi chỉ có 4 người có thể đánh tranh, nhưng lại đều ở độ tuổi trên, dưới 70 tuổi. Bây giờ khi sức khỏe đã yếu đi nhiều, cả cuộc đời hết lòng cho công việc bảo vệ, tôn tạo, gìn giữ những di tích ở Kim Liên, điều khiến tôi suy nghĩ hằng đêm là mai này ai sẽ thay chúng tôi đan tiếp những mái tranh ở nhà Bác", ông Trần Đình Huệ, Đội trưởng đội lợp tranh với đôi bàn tay mỏng gầy, đã bong đi những lớp da vì lá mía, trăn trở. Ông Nguyễn Bảo Tuấn, Giám đốc Ban Quản lý Khu di tích quốc gia đặc biệt Kim Liên cho biết: Do các ngôi nhà trong khu di tích đều được làm từ gỗ, tre, lợp tranh lá mía nên khi chịu tác động của thời gian cùng khí hậu khắc nghiệt nên rất dễ hư hỏng, xuống cấp. Công tác kiểm tra, tu bổ được Khu di tích triển khai thường xuyên. Trước đây, tầm 2-3 năm, Khu di tích mới thay mái tranh một lần. Nhưng gần 20 năm trở lại đây, do lá mía chịu nhiều hóa chất trong quá trình chăm sóc, chất lượng lá không còn đảm bảo như ngày xưa nên Khu di tích tổ chức trùng tu, thay mái tranh mỗi năm một lần vào trước dịp 30.4.

> *"Chúng tôi đã chủ động có những biện pháp để khắc phục khó khăn. Hằng năm Khu di tích tổ chức hội thi đan tranh cho cán bộ nhân viên, mời những cụ cao niên trong nghề đến làm ban giám khảo và truyền đạt kinh nghiệm cho những người trẻ để sau này, khi các cụ già không có khả năng làm thì sẽ có thế hệ trẻ tiếp nối việc đan và lợp tranh, đảm bảo công tác gìn giữ nét truyền thống trong Khu di tích."*
>
> **(Ông NGUYỄN BẢO TUẤN, Giám đốc Ban Quản lý Khu di tích quốc gia đặc biệt Kim Liên)**

Khi lợp tranh đòi hỏi phải có nghệ nhân biết đánh tranh, biết lợp tranh. Hiện nay, những nghệ nhân thủ công đó đã dần dần mai một. Chính vì vậy, quá trình trùng tu gặp nhiều khó khăn. "Chúng tôi đã chủ động có những biện pháp để khắc phục khó khăn. Hằng năm, Khu di tích tổ chức hội thi đan tranh cho cán bộ nhân viên, mời những cụ cao niên trong nghề đến làm ban giám khảo và truyền đạt kinh nghiệm cho những người trẻ để sau này, khi các cụ già không có khả năng làm thì sẽ có thế hệ trẻ tiếp nối việc đan và lợp tranh, đảm bảo công tác gìn giữ nét truyền thống trong Khu di tích", ông Tuấn chia sẻ. ■

Lan tỏa hình mẫu, lối sống đẹp đến giới trẻ

●**THÙY TRANG**

Đoàn kiểm tra, khảo sát do Phó Trưởng ban Tuyên giáo Thành ủy TP.HCM Nguyễn Thọ Truyền làm Trưởng đoàn vừa có buổi làm việc với Thành đoàn TP.HCM về đánh giá kết quả 10 năm thực hiện Nghị quyết số 33-NQ/TW về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước trong đoàn viên, thanh thiếu nhi (TTN) trên địa bàn thành phố.

Cuộc khảo sát nhằm nhận diện những kết quả, tồn tại sau 10 năm thực hiện Nghị quyết 33 (2014-2024), qua đó đề ra nhiệm vụ, giải pháp trong tình hình mới.

Báo cáo với đoàn kiểm tra, bà Nguyễn Thị Hoàng Yến, Phó ban Tuyên giáo - Đối ngoại Thành đoàn TP.HCM cho biết, để triển khai thực hiện hiệu quả Nghị quyết, tạo sự đồng bộ và hiệu ứng lan tỏa cao, Ban Thường vụ (BTV) Thành đoàn luôn quan tâm, đầu tư công tác định hướng, chỉ đạo, biên soạn tài liệu, ấn phẩm tuyên truyền, triển khai các nội dung liên quan đến Nghị quyết. BTV Thành đoàn đã triển khai nhiều giải pháp giới thiệu các loại hình nghệ thuật, góp phần định hướng "Văn hóa thưởng thức", tạo thói quen, kỹ năng và sở thích xem, nghe, đọc các loại hình giải trí, các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật có giá trị nhân văn, có tính giáo dục, cổ vũ lối sống đẹp trong đoàn viên, TTN…

Tại buổi làm việc, các đại biểu cũng quan tâm đến các loại hình văn hóa, nghệ thuật phục vụ giới trẻ, điển hình như các chương trình sân khấu học đường, chiếu phim cho thiếu nhi khu vực vùng sâu, vùng xa… Đoàn kiểm tra ghi nhận những nỗ lực của các đơn vị trong việc triển khai, thực hiện Nghị quyết số 33 và Chương trình hành động số 45-CTr/TU của BCH Đảng bộ TP về thực hiện Nghị quyết số 33. Theo bà Hoàng Yến, bên cạnh những mặt thuận lợi, kết quả đạt được thì việc thực hiện Nghị quyết 33 còn nhiều khó khăn như: Nguồn lực đầu tư cho lĩnh vực văn hóa trong đoàn viên, TTN tại một số địa phương, đơn vị còn hạn chế. Thiết chế văn hóa cho TTN tại một số địa bàn chưa đáp ứng được nhu cầu hưởng thụ ngày càng cao của đối tượng thụ hưởng; ngân sách đầu tư cho sự nghiệp văn hóa dành cho TTN hằng năm chưa đảm bảo.

Theo ông Quách Hải Đạt, Giám đốc Nhà Văn hóa Sinh viên TP.HCM, thời gian qua, đơn vị đã bám sát Nghị quyết 33, thực hiện rất nhiều chương trình liên quan đến văn hóa, nghệ thuật trong học đường. Các chương trình đều nhận được sự tham gia đông đảo, hào hứng của sinh viên. "Do đó, nếu ai đó nói rằng sinh viên hiện nay không thiết tha với văn hóa dân tộc là không đúng. Tuy nhiên, chúng ta gặp khó ở chỗ nguồn kinh phí hạn hẹp nên việc tổ chức không thường xuyên, làm giảm hiệu quả việc thực hiện Nghị quyết 33", ông Đạt nói và minh chứng, trong hai năm 2023-2024, Nhà Văn hóa Sinh viên thực hiện thử nghiệm chương trình "Sử ca học đường" với 5 vở diễn là *Thành Thăng Long thuở ấy, Yêu là thoát tội, Anh hùng Trần Bình Trọng, Câu hò đất mẹ, Chiếc áo thiên nga.* Các chương trình sân khấu này được biểu diễn trong nhà trường, được HSSV hưởng ứng rất nhiệt tình. Bản thân các trường cũng có hỗ trợ cơ sở vật chất để diễn, tuy nhiên, chương trình cũng không kéo dài do không đủ nguồn kinh phí.

Về chương trình chiếu phim 3D tại các Nhà thiếu nhi quận, huyện, được thực hiện từ năm 2018. Theo các đại biểu, chương trình ban đầu rất hiệu quả nhưng về sau trước tình trạng nguồn phim không có, thiết bị xuống cấp, phòng chiếu phim 3D tư nhân phát triển… nên công tác này hiện không còn thực hiện. Liên quan đến định hướng lối sống cho giới trẻ, các đại biểu đã nhắc đến trường hợp ca sĩ Đàm Vĩnh Hưng diện phụ kiện "lạ" khi diễn. Bà Dương Cẩm Thúy, Phó Bí thư Đảng đoàn Liên hiệp các Hội Văn học, nghệ thuật TP.HCM đề nghị Thành đoàn nghiên cứu, xây dựng các trang mạng để kết nối giới trẻ, định hướng lối sống tốt cho đoàn viên, TTN. "Chúng ta cần đưa ra các hình mẫu tốt, lan tỏa lối sống đẹp đến giới trẻ. Bên cạnh đó, cần xây dựng các trang mạng để phản bác những luận điệu sai trái, chống phá, làm ảnh hưởng đến các bạn trẻ.

Bà Nguyễn Thị Nga, Ủy viên chuyên trách Ban Văn hóa - Xã hội, HĐND TP cũng đồng tình, cần tạo ra "trend" để định hướng các em đi đúng truyền thống văn hóa, thay vì các em chạy theo những trào lưu vô thưởng vô phạt, thậm chí tiêu cực.

Phó Trưởng ban Tuyên giáo Thành ủy TP.HCM Nguyễn Thọ Truyền đồng thuận với các đề xuất, kiến nghị của Thành đoàn trong việc tạo điều kiện, môi trường để phát huy giá trị, đưa Nghị quyết 33 thực sự đi vào đời sống. "Hiện nay Nghị quyết về xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh đã được Đảng bộ TP.HCM ký ban hành. Thời gian tới, Thành đoàn cũng cần nghiên cứu để có chương trình hành động cụ thể. Việc học tập và làm theo Bác, việc triển khai xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh cũng chính là những nội dung không nằm ngoài Nghị quyết 33", ông Truyền chia sẻ và đề nghị Thành đoàn cần quan tâm đến lực lượng đoàn viên, TTN, đây là lực lượng có vai trò nòng cốt trong xây dựng phát triển đất nước.

Theo ông Truyền, Thành đoàn hiện có rất nhiều mô hình, phong trào, trong quá trình thực hiện, nếu mô hình, phong trào nào không hiệu quả thì mạnh dạn loại bỏ, tìm mô hình khác phù hợp hơn. "Chúng ta có làm hiệu quả thì mới thu hút nguồn lực bên ngoài đầu tư cho văn hóa. Tôi nghĩ các lễ hội lớn mang đậm tính văn hóa của TTN lâu nay đã tổ chức tốt thì cần duy trì và cứ mạnh dạn đề xuất", ông Truyền nhấn mạnh. ■

Lễ hội Thanh niên là sân chơi với các hoạt động kết nối và chia sẻ kiến thức, kỹ năng

BẢO TỒN, PHÁT HUY ÂM NHẠC TRUYỀN THỐNG DÂN TỘC

Bài 2: Khơi thông nguồn lực gìn giữ di sản

● **THANH NGỌC - HUYỀN MY**

Trước sự xâm lấn của nhiều loại hình giải trí hiện đại và những biến đổi của xã hội, nhận thấy âm nhạc truyền thống đang dần mai một, nhiều nghệ nhân, cộng đồng đã miệt mài lưu giữ, lan tỏa để gìn giữ di sản của cha ông. Tuy nhiên, thực tế vẫn có những thách thức đang được đặt ra trong việc bảo tồn âm nhạc dân tộc.

Đau đáu trao truyền di sản

"Sau khi Nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ của Việt Nam được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại, nghệ nhân được giao lưu, biểu diễn nhiều hơn; đông đảo mọi người, kể cả cán bộ công nhân viên, học sinh cũng học Đờn ca tài tử. Từ nông thôn đến thành thị, đâu đâu cũng vang lên tiếng đàn lời ca…", nghệ nhân Đỗ Ngọc Cần, Nhà hát Cao Văn Lầu (Bạc Liêu) chia sẻ.

Đờn ca tài tử là món ăn tinh thần không thể thiếu của người Nam Bộ nói chung, người dân Bạc Liêu nói riêng. Sinh ra và lớn lên trong gia đình có 4 đời gắn bó và bản thân cũng có hơn 40 năm sống với Đờn ca tài tử, nghệ nhân Đỗ Ngọc Cần cho biết: "Ở Bạc Liêu có nhiều gia đình truyền nghề Đờn ca tài tử. Ngoài biểu diễn ở Nhà hát, tôi tự thấy mình phải có nhiệm vụ truyền dạy và đào tạo học trò để Đờn ca tài tử trường tồn qua các thế hệ".

Thực tế, tỉnh đã có nhiều giải pháp bảo tồn, phát triển nghệ thuật này như xây dựng các đề án, chương trình, tổ chức liên hoan, giới thiệu, quảng bá... Tuy nhiên, hiện việc bảo tồn và phát huy giá trị nghệ thuật Đờn ca tài tử vẫn còn rất nhiều thách thức: Hầu hết các phong trào đều tự phát, nghệ nhân đều đã lớn tuổi trong khi lớp kế thừa chưa nhiều; giới trẻ ngày nay ít quan tâm và tiếp cận đến các loại hình nghệ thuật truyền thống, do đó việc đào tạo đội ngũ kế thừa gặp khó khăn; điều kiện về trang thiết bị hỗ trợ cho các câu lạc bộ Đờn ca tài tử còn hạn chế, chưa đáp ứng với tiềm năng phát triển của phong trào…

Cần cụ thể hóa chính sách, nguồn lực và cơ chế hỗ trợ bảo tồn âm nhạc truyền thống

Ngược ra Bắc, không thể không nhắc đến một trong những "địa chỉ đỏ" của nghệ thuật Ca trù, đó là Câu lạc bộ Ca trù Chanh Thôn (huyện Phú Xuyên, Hà Nội) đã đóng góp vào công tác bảo tồn và phát huy di sản này suốt hơn 15 năm qua. Nghệ sĩ ưu tú, Chủ nhiệm Câu lạc bộ Nguyễn Thị Hà cho biết: "Chúng tôi nhận được sự trợ giúp của nhiều tổ chức, cá nhân, tuy nhiên, kinh phí hoạt động của Câu lạc bộ gặp không ít khó khăn, các thành viên đều tự túc, tự nguyện vì đam mê. Việc truyền dạy Ca trù cho thế hệ trẻ gặp nhiều bất cập, bởi trên thực tế các em có năng khiếu và được truyền dạy trong thời gian dài, nhưng khi trưởng thành lại không có điều kiện gắn bó với Câu lạc bộ và phát huy được tài năng của mình…".

Ca sĩ Hà Myo đã rất thành công với MV "Xẩm Hà Nội"

Chung tay nối dài dòng chảy âm nhạc dân tộc

Trong hành trình tìm về những di sản âm nhạc, chúng tôi gặp không ít nghệ nhân, nhà nghiên cứu tâm huyết đã dành cả cuộc đời để sưu tầm, truyền dạy và biểu diễn các di sản như: Then, Quan họ, Xẩm, Ca trù, hát Xoan, hát Văn… Nhiều người không quản ngại đầu tư thời gian, công sức, thậm chí bỏ tiền túi đi sưu tầm, ghi chép, lưu giữ những làn điệu, bài bản cổ đang có nguy cơ mai một; tổ chức các lớp học, buổi biểu diễn để giới thiệu với công chúng; sử dụng các phương tiện truyền thông xã hội để chia sẻ thông tin, góp phần lan tỏa tình yêu âm nhạc truyền thống đến với mọi người…

Cộng đồng yêu thích âm nhạc truyền thống cũng tự thành lập các hội nhóm, câu lạc bộ để cùng nhau học tập, trao đổi và chia sẻ niềm đam mê. Cùng với đó, nhiều nghệ sĩ cũng đã "liều lĩnh" ra những sản phẩm âm nhạc kết hợp giữa truyền thống và hiện đại được khán giả chào đón, đặc biệt là khán giả trẻ, có thể kể đến: *Thị Mầu* của Hòa Minzy và Masew; *Để Mỵ nói cho mà nghe* của Hoàng Thùy Linh; *Xẩm Hà Nội* của Hà Myo; MV xẩm *Công cha ngãi mẹ sinh thành* của NSƯT Tân Nhàn... Sự hưởng ứng nhiệt tình của công chúng là động lực để các nghệ sĩ quyết tâm cày xới, tạo cho mình một phong cách âm nhạc mới mẻ, độc đáo.

Từ đó có thể thấy, âm nhạc dân tộc không ngừng được sáng tạo và lưu giữ qua thời gian, và cho đến nay, cộng đồng - chủ thể của các di sản vẫn đóng vai trò chính trong việc bảo tồn và phát huy. Theo nhà nghiên cứu Đặng Hoành Loan, nhờ những nỗ lực của nghệ nhân, cộng đồng, âm nhạc truyền thống đã được gìn giữ và lan tỏa hiệu quả. Nhiều làn điệu, bài hát cổ truyền được sưu tầm, ghi chép và số hóa; nhiều nghệ nhân trẻ tài năng được đào tạo và tham gia biểu diễn khiến âm nhạc truyền thống ngày càng được đông đảo công chúng yêu thích, đặc biệt là giới trẻ.

Tuy nhiên, nhiều ý kiến cũng cho rằng, vẫn còn không ít thách thức cần được giải quyết: Thiếu nguồn lực đầu tư cho các hoạt động bảo tồn âm nhạc; nhận thức của cộng đồng về giá trị của âm nhạc dân tộc còn hạn chế, trong khi đó sự xâm lấn của âm nhạc ngoại lai và những biến đổi của xã hội đang có sự ảnh hưởng mạnh mẽ, khiến di sản có nguy cơ mai một nhanh chóng.

Bởi vậy, để bảo tồn và phát huy giá trị di sản, ngoài sự chung tay góp sức của toàn xã hội, cơ quan quản lý nhà nước cần cụ thể hóa các chính sách, nguồn lực và cơ chế hỗ trợ cho các hoạt động bảo tồn âm nhạc truyền thống. Bên cạnh đó, tập trung nâng cao nhận thức của cộng đồng về giá trị của di sản văn hóa dân tộc, đặc biệt là đối với giới trẻ. Việc bảo tồn âm nhạc truyền thống cũng cần đi đôi với đổi mới và sáng tạo để phù hợp với thị hiếu của công chúng trong thời đại mới. ***(Còn tiếp)***

Triển lãm Liên hoan ảnh nghệ thuật các CLB nhiếp ảnh Hà Nội

Nhân kỷ niệm 134 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2024), hướng tới kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10.10.1954 - 10.10.2024), Hội Nhiếp ảnh nghệ thuật Hà Nội tổ chức triển lãm các tác phẩm xuất sắc của Liên hoan ảnh nghệ thuật các CLB nhiếp ảnh Hà Nội.

Năm 2024, Liên hoan đã thu hút 125 tác giả và 887 tác phẩm ảnh tham gia. BTC đã chọn được 89 tác phẩm xuất sắc để triển lãm. Các tác phẩm đã phản ánh sinh động nhiều lĩnh vực của cuộc sống xã hội trên cả nước và đã có bước tiến mới về sáng tạo nghệ thuật. Triển lãm đang diễn ra tại Phố Sách Hà Nội (phố 19 tháng 12, quận Hoàn Kiếm) đến hết ngày 20.5.

MINH HÀ

Nghệ sĩ múa Xuân Lê trở về Việt Nam biểu diễn tác phẩm *Phản chiếu*

Phản chiếu là sự giao thoa giữa các loại hình nghệ thuật múa đương đại, hip-hop, trượt patin và nghệ thuật thị giác, do biên đạo múa kiêm vũ công người Pháp gốc Việt Xuân Lê biểu diễn tại Nhà hát Tuổi trẻ vào ngày 4.6. Trên đôi giày patin tựa như ở trạng thái không trọng lượng, nghệ sĩ tài năng sẽ đưa khán giả vào một dòng xoáy năng lượng mãnh liệt nhưng cũng hết sức tĩnh tại, khiến người xem tự vấn về nguồn cội và những mối quan hệ được dệt nên trong đời sống thông qua các chuyển động.

Ở tác phẩm này, nghệ sĩ Xuân Lê cũng sẽ cùng kết hợp với nghệ sĩ múa Shihya Peng (Đài Loan, Trung Quốc), đặt ra câu hỏi về tính hai mặt của sự tồn tại thông qua ngôn ngữ cơ thể đầy chất thơ. Bằng những đường trượt mềm mại và những vũ điệu tinh tế, hai vũ công đối diện, soi chiếu lẫn nhau nhưng cũng là đang đối diện với bản ngã của chính mình.

NHẬT HUY

Công tâm lựa chọn "Những bản hùng ca đất nước" xứng đáng

Bài, ảnh: THÚY HIỀN

Tại Lễ Phát động bình chọn 50 tác phẩm văn học và nghệ thuật biểu diễn tiêu biểu, xuất sắc sau ngày đất nước thống nhất, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông bày tỏ mong muốn Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam, các Hội VHNT chuyên ngành Trung ương cùng Hội đồng bình chọn sẽ làm việc trách nhiệm, công tâm để chọn ra *"Những bản hùng ca đất nước"* xứng đáng, hướng tới kỷ niệm 50 năm ngày non sông thành một dải...

Chương trình nghệ thuật chào mừng tại Lễ phát động

Các đại biểu thực hiện nghi thức phát động bình chọn

Lễ Phát động bình chọn do Bộ VHTTDL tổ chức, là hoạt động ý nghĩa chào mừng 134 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh và 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Phát huy sức mạnh của đội ngũ văn nghệ sĩ

Phát biểu tại Lễ phát động, Thứ trưởng Tạ Quang Đông nhấn mạnh, hoạt động nhằm tôn vinh, tuyên truyền, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, những đóng góp quan trọng của văn học và nghệ thuật biểu diễn Việt Nam trong việc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; đồng thời, cổ vũ, động viên, phát huy tài năng, tâm huyết của đội ngũ văn nghệ sĩ trong và ngoài nước, ghi nhận những đóng góp của họ trong việc xây dựng nền VHNT Việt Nam đa dạng, phong phú, phát huy sức mạnh của đội ngũ văn nghệ sĩ đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Hoạt động cũng là minh chứng cụ thể trong việc triển khai, thực hiện các nhiệm vụ tổ chức các hoạt động tổng kết 50 năm nền VHNT sau ngày đất nước thống nhất.

"Với tình cảm trân trọng và quý mến, tôi mong rằng sau Lễ phát động, Ủy ban toàn quốc Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam, các Hội VHNT chuyên ngành Trung ương cùng Hội đồng bình chọn sẽ làm việc trách nhiệm, công tâm để chọn ra những bản hùng ca đất nước tiêu biểu, xuất sắc hướng tới 50 năm ngày non sông thành một dải", Thứ trưởng Tạ Quang Đông bày tỏ.

Đối tượng tham gia là công dân Việt Nam, người nước ngoài đang sinh sống, làm việc, học tập, lao động tại Việt Nam đứng tên tác giả các tác phẩm văn học và nghệ thuật biểu diễn Việt Nam được sáng tác từ tháng 5.1975 - 30.4.2024. Đây là các tác phẩm văn học, sân khấu, âm nhạc, múa có giá trị tư tưởng nghệ thuật cao, đã được công bố, sử dụng dưới hình thức xuất bản, dàn dựng và biểu diễn phục vụ công chúng.

Cụ thể, thể loại Văn học (15 tác phẩm) gồm: Tiểu thuyết, Trường ca, Truyện ngắn, Tập thơ; Sân khấu (15 tác phẩm) gồm: Kịch nói, Tuồng, Chèo, Cải lương, Ca kịch; Âm nhạc (10 tác phẩm) gồm: Giao hưởng, Hợp xướng, Nhạc kịch, Ca khúc; Múa (10 tác phẩm): Thơ múa, Tổ khúc, Kịch múa.

Bình chọn ưu tiên những tác phẩm đã được xét tặng Giải thưởng Nhà nước, Giải thưởng Hồ Chí Minh về VHNT; giải thưởng tại các cuộc thi, liên hoan chuyên nghiệp do Bộ VHTTDL tổ chức hoặc của Hội VHNT chuyên ngành Trung ương thuộc lĩnh vực chuyên ngành tổ chức hoặc được tặng giải thưởng quốc tế có uy tín…

Nhìn lại nửa thế kỷ phát triển của VHNT Việt Nam

Nhà văn Nguyễn Bình Phương, Phó Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam nhận định: "Trong muôn vàn việc khó thì sáng tạo VHNT cho "ra tấm ra món" là một việc rất khó. Và thưởng thức một tác phẩm VHNT cho thấu đáo, cho ngọn ngành thì khó cũng không kém gì sáng tạo ra tác phẩm. Vì thế để thấy rằng, thẩm định bình chọn ra 50 tác phẩm VHNT tiêu biểu là việc không đơn giản khi phải lựa chọn từ một rừng những tác phẩm đã xuất bản, công diễn".

Theo Phó Chủ tịch Hội Nhà văn Việt Nam, một tác phẩm VHNT ra đời có nhiều cách tiếp cận cũng như cách cảm thụ khác nhau, tuỳ theo trình độ nhận thức và nhu cầu nội tại của người tiếp nhận. Nghệ thuật là sáng tạo và không có ba rem hay có mẫu số chung, bởi thế tìm được tiếng nói chung tuyệt đối cho một tác phẩm VHNT tiêu biểu, xuất sắc nhất là vấn đề nan giải. "Khó không có nghĩa là không làm được, khó không có nghĩa chúng ta quay lưng... Tôi nghĩ việc phát động bình chọn là rất cần thiết và chắc chắn sẽ vô cùng thú vị. Đành rằng các nhà văn hay nghệ sĩ sáng tạo không xuất phát từ động cơ được vinh danh mà xuất phát từ đam mê, trách nhiệm và lương tri đối với cộng đồng, với thế giới xung quanh mình. Tuy nhiên, một xã hội văn minh thì càng đề cao tư cách đạo đức, sự tự do của con người, đó là những gì mà văn nghệ sĩ cần vươn tới trong tác phẩm. 50 năm là quãng thời gian chúng ta tổng kết, đánh giá và lựa chọn ra những tác phẩm tiêu biểu, xuất sắc để tôn vinh, đồng thời cũng là tôn vinh con người và thời đại tạo ra tác phẩm", nhà văn khẳng định.

Theo nhà văn Nguyễn Bình Phương, từ những tác phẩm được bình chọn, chúng ta có cơ hội nhìn lại bổn phận, kích thước, diện mạo thời đại được phản ánh qua tác phẩm VHNT để nhìn thấy hào khí của dân tộc mình. Đây cũng là dịp để giới văn nghệ sĩ có thể định vị được vị trí của văn học và nghệ thuật biểu diễn trong dòng chảy liên tục của dân tộc cũng như trên bản đồ thế giới. Độc giả, người thưởng thức chính là thước đo chính xác nhất cho giá trị của mỗi tác phẩm. Nhà văn bày tỏ niềm tin, đông đảo văn nghệ sĩ cả nước và những người yêu VHNT sẽ nhiệt tình ủng hộ, bình chọn.

Theo kế hoạch, thời gian gửi tác phẩm bình chọn từ tháng 6 - 31.12.2024. Thời gian bình chọn của Hội đồng sơ khảo từ ngày 1.1.2025 - 15.3.2025; Hội đồng Chung khảo từ ngày 16.3.2025 - 15.4.2025. Tác giả gửi tác phẩm về BTC theo địa chỉ: Phòng Văn học, Cục Nghệ thuật biểu diễn (số 32 Nguyễn Thái Học, phường Điện Biên, quận Ba Đình, TP Hà Nội). Lễ Tổng kết và vinh danh 50 tác phẩm văn học và nghệ thuật biểu diễn Việt Nam dự kiến diễn ra vào ngày 30.4.2025. ■

LHP Nhật Bản trực tuyến trở lại với khán giả Việt Nam

LHP Nhật Bản trực tuyến do Quỹ Giao lưu Quốc tế Nhật Bản (The Japan Foundation) tổ chức sẽ trở lại với khán giả quốc tế, trong đó có Việt Nam, vào tháng 6.2024. Đây là lần thứ ba sự kiện được tổ chức kể từ lần đầu ra mắt vào năm 2020. Phiên bản của năm 2024 mang yếu tố bất ngờ khi đem đến cho khán giả không chỉ những thước phim điện ảnh với nội dung hấp dẫn và thể loại phong phú mà còn cả những bộ phim truyền hình nổi tiếng tại Nhật Bản.

BTC cho biết, Liên hoan sẽ giới thiệu 21 bộ phim điện ảnh cùng 2 bộ phim truyền hình nhiều tập như: Nanh vuốt ngành xuất bản (đạo diễn Yoshida Daihachi), Chiếc ô giấy (đạo diễn Yamamoto Kenji), Đám cưới hỗn loạn (đạo diễn Ohku Akiko), Chúa tể rừng xanh (đạo diễn Yamamoto Eichi), Hai mươi tư con mắt (đạo diễn Kinoshita Keisuke), Anime bá quyền (đạo diễn Yoshino Kohei)… Toàn bộ phim được hỗ trợ lên tới 16 ngôn ngữ phụ đề, trong đó có tiếng Anh và tiếng Việt, được trình chiếu hoàn toàn miễn phí (khán giả cần đăng ký tài khoản). Với mô hình phát trực tuyến không giới hạn về số lượng suất chiếu trong khuôn khổ của chương trình, khán giả có thể xem các bộ phim bất kể thời gian, không gian. Cổng LHP Nhật Bản trực tuyến 2024 dành cho khán giả Việt sẽ chính thức mở từ 10h ngày 5.6 tới 10h ngày 3.7 (giờ Việt Nam) với hai đợt công chiếu (5-19.6 công chiếu phim điện ảnh và 19.6 - 3.7 công chiếu phim truyền hình).

HỒNG HẠNH

Nỗ lực gìn giữ **bài bản tổ Đờn ca tài tử**

THÙY TRANG

Liên hoan Đờn ca tài tử và trích đoạn cải lương tỉnh An Giang năm 2024 vừa khép lại với Lễ tổng kết và trao giải vào tối 19.5. Giới mộ điệu và du khách gần xa đã được thưởng thức những ngón đờn hay, giọng ca ngọt ngào từ những nghệ nhân, tài tử từ khắp nơi của An Giang tụ hội về giao lưu, trổ tài thi diễn…

Tài tử đờn, tài tử ca được giao lưu, học hỏi nghệ thuật và tìm bạn tri kỷ tri âm (Ảnh: Tiết mục tham gia thi diễn tại Liên hoan)

Liên hoan Đờn ca tài tử và trích đoạn cải lương tỉnh An Giang là hoạt động văn hóa thiết thực và có tính tiếp nối để toàn thể nhân dân trong tỉnh tìm hiểu, thưởng thức tinh hoa nghệ thuật truyền thống cùng sự sáng tạo trong Đờn ca tài tử. Thông qua đó nhằm phát huy tinh thần đoàn kết, lưu truyền và gìn giữ loại hình hết sức độc đáo của người dân Nam Bộ nói riêng và cả nước nói chung.

Ông Trương Bá Trạng, Phó Giám đốc Sở VHTTDL An Giang, Phó Trưởng BTC Liên hoan chia sẻ, trong suốt chặng đường lịch sử dựng nước và giữ nước, các thế hệ người Việt đã không ngừng xây dựng, bồi đắp, hun đúc nên nền văn hóa dân tộc giàu bản sắc. Những thành quả sáng tạo ấy được ông cha ta giữ gìn, trao truyền cho chúng ta một kho tàng văn hóa vật thể và phi vật thể đồ sộ, phong phú. Một trong số đó là nghệ thuật Đờn ca tài tử Nam Bộ đã được UNESCO ghi danh là di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Đây là niềm tự hào của nhân dân 21 tỉnh, thành phố khu vực Nam Bộ đã cùng chung sức bảo tồn, phát huy nghệ thuật Đờn ca tài tử, trong đó có An Giang.

"Tiếp nối thành công của các kỳ Liên hoan Đờn ca tài tử được tổ chức trong tỉnh An Giang, đến nay đã trở thành hoạt động thường kỳ 2 năm một lần. Đây chính là sân chơi của tài tử đờn, tài tử ca, những người có năng khiếu âm nhạc, có năng lực sáng tác và diễn tấu để thỏa mãn đam mê, thỏa mãn nhu cầu giao lưu, học hỏi nghệ thuật, tìm bạn tri kỷ tri âm", ông Trương Bá Trạng cho biết.

Liên hoan năm nay có sự tham gia của 11 đội với hàng chục tiết mục thi diễn, do các nghệ nhân, tài tử đờn, tài tử ca đang sinh sống hoặc hoạt động nghệ thuật trên địa bàn. Tham gia Liên hoan, mỗi đội xây dựng chương trình gồm 2 phần: Đờn ca tài tử và trích đoạn Cải lương. Các đội tùy chọn các thể loại hòa ca (đơn ca, song ca, tốp ca), vọng cổ (nhịp 16 hoặc 32) và ca ra bộ. Các tiết mục hòa ca Đờn ca tài tử phải là một trong 20 bài bản tổ Đờn ca tài tử, các tiết mục không được trùng lắp điệu thức (Bắc, Nam, Lễ, Oán). Cùng với đó là một tiết mục độc tấu hoặc hòa tấu (các làn điệu trong hệ thống 20 bài bản tổ và bộ Bát ngự).

Nhận xét về Liên hoan, PGS.TS Nguyễn Thị Mỹ Liêm, Phó Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM, Trưởng Ban giám khảo bày tỏ vui mừng khi thấy Liên hoan được tổ chức bài bản, chuyên nghiệp, có những quy định chặt chẽ nhằm duy trì và phát huy nghệ thuật Đờn ca tài tử, phát triển phong trào Đờn ca tài tử tại địa phương. Trên bình diện chung, các đội không có sự chênh lệch nhiều, phần lớn tiếng đàn đã tròn trịa, tiếng ca cũng chững chạc…

"Liên hoan chỉ là gặp gỡ, giao lưu, nhưng chúng tôi cảm nhận được sự đầu tư nghiêm túc, chuyên nghiệp của các đội tham gia. Đáng chú ý, Ban Giám khảo phát hiện một số tài tử nhỏ tuổi tiếng ca có chất, có năng khiếu, rất triển vọng. Tuy nhiên, tài tử đờn lại chưa có nhiều người trẻ, phần lớn đã lớn tuổi, đây là thiếu hụt cần phải có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng để nhanh chóng có lực lượng kế thừa", Trưởng Ban giám khảo chia sẻ.

Theo PGS.TS Nguyễn Thị Mỹ Liêm, BTC đã đưa ra đầy đủ thể loại, bài bản, vì thế mà các tiết mục dự thi cũng đa dạng. "Chúng tôi phát hiện các bạn hát bản Bắc, bài Lễ, bản Oán rất tốt, ngoài ra cũng bắt đầu tự tin thể hiện bài khó, ví dụ bài Hạ, có cả Ngũ đối hạ... Tuy nhiên nếu tốt hơn nữa, chúng tôi muốn các bạn thể hiện thêm một số bài bản trong 20 bài bản tổ để công chúng được nghe nhiều hơn. Chỉ khi tài tử được đờn, được hát càng nhiều các bài bản thì nghệ thuật này mới có thể duy trì và phát triển đồng đều, đầy đủ. Còn nếu không, nếu chúng ta bỏ lửng, không có người chơi, không ai đờn hát, thì đến một lúc nào đó, các bài bản tổ sẽ không còn nữa", PGS.TS Nguyễn Thị Mỹ Liêm bày tỏ.

Phát biểu tại Liên hoan, Phó Giám đốc Sở VHTTDL An Giang Trương Bá Trạng nhấn mạnh: "Để bảo tồn và phát huy giá trị của nghệ thuật Đờn ca tài tử, trong thời gian tới, tôi đề nghị 11 huyện, thị xã, thành phố nâng cao chất lượng và phát triển phong trào Đờn ca tài tử ở các địa phương nhằm đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa tinh thần của các tầng lớp nhân dân và phục vụ khách tham quan du lịch trong và ngoài tỉnh. Các địa phương cần làm tốt công tác tuyên truyền, quảng bá nghệ thuật Đờn ca tài tử trên các phương tiện thông tin truyền thông và các ứng dụng công nghệ số. Các nghệ nhân, tài tử - những hạt nhân của nghệ thuật Đờn ca tài tử cần phát huy hơn nữa niềm tự hào và tinh thần trách nhiệm trong việc giữ gìn bản sắc và truyền lửa cho các thế hệ tương lai". ■

Bình Định tổ chức Lễ hội tinh hoa đất biển

Nhằm quảng bá tiềm năng, thế mạnh, góp phần bảo tồn, phát huy các giá trị tinh hoa của vùng đất và con người Bình Định, UBND tỉnh Bình Định vừa ban hành kế hoạch tổ chức Lễ hội tinh hoa đất biển Bình Định năm 2024.

Theo đó, dự kiến Lễ hội diễn ra trong 5 ngày (từ ngày 11-15.7) tại các địa điểm: Quảng trường Nguyễn Tất Thành (Lễ khai mạc và Lễ hội ánh sáng); Trung tâm Hội nghị tỉnh Bình Định (Hội thảo); Công viên thiếu nhi bên cạnh Quảng trường Nguyễn Tất Thành (giới thiệu nghệ thuật ẩm thực cá ngừ đại dương Bình Định gắn với Hội chợ ẩm thực "Món ngon từ biển" và sản phẩm OCOP, làng nghề); Khách sạn ANYA (biểu diễn mổ, phile cá ngừ đại dương); Công viên biển trên đường Xuân Diệu (nghệ thuật đường phố, biểu diễn võ thuật, Hát bội và dân ca - diễn xướng Bài chòi)…

Ông Nguyễn Tuấn Thanh, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định cho rằng, Lễ hội tinh hoa đất biển Bình Định năm 2024 với mục đích quảng bá thế mạnh, tiềm năng Bình Định, góp phần bảo tồn, phát huy các giá trị tinh hoa của vùng đất và con người nơi đây. Qua đó, thu hút khách du lịch đến với Quy Nhơn, Bình Định, góp phần phát triển kinh tế đêm, kinh tế biển, kích cầu dịch vụ ẩm thực, du lịch; tôn vinh ngư dân, truyền cảm hứng cho bà con an tâm ra khơi, bám biển, cùng góp sức cho sự phát triển kinh tế bền vững nghề đánh bắt thủy sản của tỉnh Bình Định nói riêng và Việt Nam nói chung.

Chủ thể chính của Lễ hội là nhân dân cùng khách du lịch trong và ngoài nước. Chương trình Lễ hội sẽ được tổ chức trang trọng, đạt chất lượng nghệ thuật cao, đậm đà bản sắc văn hóa quê hương Bình Định, đồng thời đáp ứng trào lưu giải trí và thưởng thức nghệ thuật hiện đại, hội nhập quốc tế với nhiều hoạt động mang sắc thái Lễ hội biển.

Biểu diễn võ Bình Định

PHAN HIẾU

GIÁO DỤC NGƯỜI THÂN KHÔNG PHẠM TỘI VÀ TỆ NẠN XÃ HỘI:

Từ trong nhà **rồi mới ra ngoài ngõ**

● **THẢO LAM**

Hội Liên hiệp Phụ nữ thị xã Sơn Tây phối hợp với Công an thị xã Sơn Tây (Hà Nội) tổ chức Liên hoan tiểu phẩm tuyên truyền thực hiện Nghị quyết liên tịch số 01/TW giữa Bộ Công an và Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam, Kế hoạch số 01/KH-BCĐ của Ban chỉ đạo liên ngành Công an - Phụ nữ thị xã Sơn Tây về "Quản lý giáo dục người thân trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội" năm 2024.

Một tiểu phẩm tham dự Liên hoan

Đại tá Mai Trọng Thắng, Trưởng Công an thị xã Sơn Tây cho biết: Nhận thức sâu sắc về vai trò, trách nhiệm trong việc tuyên truyền phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội, Liên ngành Công an - Phụ nữ thị xã Sơn Tây đã thường xuyên phối hợp, triển khai các biện pháp phổ biến giáo dục pháp luật với những hình thức đa dạng như: Tọa đàm, tuyên truyền trực tiếp, phát tờ rơi, tổ chức các cuộc thi… Đặc biệt, Liên hoan tiểu phẩm tuyên truyền thực hiện Nghị quyết liên tịch 01/TW năm 2024 được tổ chức nhằm đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, góp phần chủ động trong công tác phòng, chống tội phạm, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn thị xã. Qua đó, tăng cường, nâng cao ý thức trách nhiệm của phụ nữ trong việc chấp hành pháp luật và bảo vệ an ninh trật tự; tích cực cảm hóa, giáo dục, cải tạo người vi phạm pháp luật là người thân trong gia đình và cộng đồng dân cư.

Với thành viên tham gia là cán bộ, hội viên phụ nữ, công an, đoàn viên thanh niên, cựu chiến binh… các đội đã có những màn trình diễn tiêu phẩm sôi nổi, ý nghĩa, cuốn hút người xem. Những nội dung phong phú liên quan đến công tác tuyên truyền, vận động hội viên phụ nữ tích cực tham gia đấu tranh phòng, chống tội phạm, quản lý giáo dục con em trong gia đình không vi phạm pháp luật; xây dựng và củng cố các tổ chức Hội Phụ nữ tham gia bảo vệ an ninh trật tự tại nơi cư trú…

Sử dụng ma túy, chất gây nghiện đang là vấn nạn của gia đình và xã hội, các đội đã lồng ghép vấn đề này ở nhiều góc nhìn và đưa ra những giải pháp để cảm hóa người thân rời xa ma túy. Điển hình là tiểu phẩm của xã Đường Lâm *Ngày mai tươi đẹp* có nội dung về các nữ sinh bị lôi kéo nghiện ngập, sau đó được sự phát hiện, giúp đỡ kịp thời của Hội Phụ nữ và Công an xã, các cháu đã được cai nghiện tự nguyện, tỉnh ngộ để quay về con đường lương thiện. Tiểu phẩm *Bài học không quên* của xã Thanh Mỹ là câu chuyện kể về Hậu, một thanh niên trượt đại học, không chịu đi lao động chân tay, bị kẻ xấu dụ dỗ đi vận chuyển ma túy. Nhờ phát hiện kịp thời của lực lượng Công an, sự vận động, giải thích của cán bộ Phụ nữ xã, Hậu đã tỉnh ngộ và quyết tâm ôn thi để trở thành một chiến sĩ công an đấu tranh với tệ nạn xã hội.

Ngoài ra, qua nội dung tiểu phẩm, các đội tham gia cũng đặt ra những vấn đề nóng hổi hiện nay, như tiểu phẩm *Niềm tin* của phường Ngô Quyền kể về cuộc đời của Tùng. Do buồn chán nên thường xuyên uống rượu, không chịu tập trung làm ăn xây dựng chăm lo cho gia đình, khi hàng xóm xảy ra mất trộm gà, Tùng là người đầu tiên bị nghi ngờ. Nếu không có tổ công tác của Công an phường, Hội Phụ nữ và cán bộ tổ dân phố đến kịp thời thì mâu thuẫn nhỏ giữa Tùng và hàng xóm có thể dẫn đến xích mích lớn hơn. Tổ công tác đã động viên, hướng dẫn Tùng hoàn thiện thủ tục vay vốn để kinh doanh, có công việc ổn định và tránh xa những tệ nạn xã hội.

Tiểu phẩm *Gương phản chiếu* của phường Quang Trung lại là câu chuyện kể về con trai một vị lãnh đạo tên là Hoàng Thiên, do được mẹ nuông chiều nên đã đua đòi nghiện ma túy. Trong một lần tụ tập "bay lắc" cùng bạn bè, Thiên đã bị lực lượng Công an bắt giữ, đến lúc đó Thiên vẫn không nhận thức được hành vi sai trái, ngoan cố dùng người bố là lãnh đạo để làm bình phong. Tuy nhiên, bố Thiên đã từ chối bảo lãnh, chạy tội cho con trai. Tại nơi giam giữ, sau khi được cán bộ Công an và cán bộ Phụ nữ phân tích, chàng thanh niên và mẹ mới nhận ra sai lầm của mình.

Phường Sơn Lộc với tiểu phẩm *Ham thành hố* có nội dung kể về Đông, một người trẻ tuổi ham chơi đã từng bước trượt dài rồi vướng vào vay nặng lãi... Do thiếu tiền trả nợ, Đông nhiều lần nói dối bố mẹ, lén bán xe và thậm chí còn "bòn" tiền của bạn gái. Gia đình quá bất ngờ khi biết những hành vi sai trái của Đông nên dẫn đến tranh cãi, mâu thuẫn trong các thành viên. Đúng lúc Đông định bỏ nhà đi thì đã được tổ dân phố, Cảnh sát khu vực và Hội Phụ nữ ngăn lại, giải thích cho em và gia đình. Đông đã dần hiểu ra và bố mẹ em cũng nhận thấy mình còn thiếu sót trong việc giáo dục con. Phải "giáo dục con em từ trong nhà rồi mới ra ngoài ngõ" cũng là thông điệp mà các đội thi muốn lan tỏa tới từng mái ấm, trong đó có vai trò của người bà, người mẹ, người chị, bằng tình cảm, sự bao dung để giáo dục cũng như cảm hóa người thân khi trót bước vào con đường lầm lỡ…

Kết thúc Liên hoan, BTC đã trao giải Nhất cho đội phường Quang Trung; 2 giải Nhì cho phường Sơn Lộc và phường Viên Sơn; 3 giải Ba cho xã Thanh Mỹ, phường Ngô Quyền và xã Đường Lâm.■

Nâng cao năng lực, trình độ để chị em thích ứng với chuyển đổi số

● **NGUYỆT MINH**

Trung ương Hội LHPN Việt Nam vừa phối hợp với Hội đồng Lý luận Trung ương và Bộ TT&TT tổ chức Hội thảo quốc gia về "Chuyển đổi số trong hoạt động của Hội LHPN Việt Nam" tại Hà Nội và kết nối trực tuyến tới 62 điểm cầu tại các tỉnh, thành phố.

Phát biểu tại Hội thảo, bà Nguyễn Thị Minh Hương, Phó Chủ tịch Hội LHPN Việt Nam khẳng định, chuyển đổi số là xu thế tất yếu trên toàn thế giới, là yêu cầu cấp thiết, khách quan đối với sự phát triển của mọi quốc gia, trong đó có Việt Nam. Sự tham gia bình đẳng của phụ nữ vào quá trình chuyển đổi số không chỉ là vì mục tiêu bình đẳng giới mà còn mang lại lợi ích kinh tế và hiệu quả cho chuyển đổi số khi quá trình này có được quan điểm, kinh nghiệm của tất cả các nhóm đối tượng trong xã hội.

Thực tế cho thấy, bên cạnh khoảng cách giới về lực lượng lao động trong ngành công nghệ và công nghệ số thì còn có không ít các vấn đề kinh tế - xã hội khác đang đặt ra đối với phụ nữ trong tiếp cận, sử dụng và thụ hưởng từ công nghệ số. Chẳng hạn, một bộ phận lao động nữ chưa được đào tạo kỹ năng nghề để đáp ứng được yêu cầu của sản xuất hiện đại; phụ nữ nông thôn, cao tuổi, vùng sâu, vùng xa, dân tộc khó và chậm tiếp cận công nghệ thông tin; quan hệ gia đình lỏng lẻo, thiếu tương tác giữa các thế hệ do khoảng cách số; vấn đề an toàn thông tin, nguy cơ tiếp cận các thông tin sai lệch, độc hại; tình trạng bảo mật thông tin, bảo mật dữ liệu cá nhân và quyền riêng tư bị xâm phạm; phụ nữ, trẻ em gái bị xâm hại trên không gian mạng...

Phụ nữ được quyền bình đẳng tham gia vào quá trình chuyển đổi số

Theo bà Hương, trong thời gian tới, các Bộ, ngành cần phối hợp với Hội LHPN Việt Nam tổ chức các buổi tọa đàm để nâng cao nhận thức về chuyển đổi số cho chị em phụ nữ, nâng cao năng lực, trình độ để chị em thích ứng với chuyển đổi số. Để rút ngắn khoảng cách về bình đẳng giới, công nghệ có thể được coi như một cầu nối để phụ nữ trau dồi kiến thức, hòa nhập với lợi ích tập thể, cá nhân và gia đình. Bên cạnh đó, cần hỗ trợ các nhóm phụ nữ yếu thế, đặc thù...

Tại Hội thảo, các nhà lãnh đạo, quản lý, nhà khoa học đã chia sẻ, trao đổi thông tin liên quan đến hai chủ đề chính: *Những vấn đề lý luận và bối cảnh chung của chuyển đổi số hiện nay và Chuyển đổi số trong hoạt động Hội LHPN Việt Nam*. Đặc biệt, Hội thảo tập trung cung cấp các thông tin quan trọng cả về lý luận và thực tiễn để xây dựng Đề án hỗ trợ phụ nữ chuyển đổi số đến năm 2030 trình Chính phủ phê duyệt, góp phần thực hiện Chương trình chuyển đổi số quốc gia. ■

TIN THỂ THAO

Tuyển bắn cung dự vòng loại Olympic

Từ ngày 21 đến 26.5 tại Hàn Quốc, đội tuyển bắn cung Việt Nam sẽ tham dự giải World Cup 2024. Đây là sân chơi được tính điểm cá nhân để các tuyển thủ có cơ hội tranh suất chính thức dự Olympic Paris 2024. Ở giải đấu này, Việt Nam có 8 cung thủ, gồm: Đỗ Thị Ánh Nguyệt, Nguyễn Thị Thanh Nhi, Lộc Thị Đào và Triệu Huyền Diệp (nữ), Nguyễn Duy, Hoàng Văn Lộc, Nguyễn Minh Đức, Lê Quốc Phong. Trong số này, 2 VĐV Ánh Nguyệt và Thanh Nhi nhận được sự kỳ vọng lớn nhất. Tháng trước, bắn cung Việt Nam đã dự chặng World Cup ở Thượng Hải (Trung Quốc) nhưng chưa có được kết quả như ý. Đội sẽ cố gắng tìm suất chính thức ở giải đấu tại Hàn Quốc. Bắn cung Việt Nam từng có 2 suất chính thức dự Olympic Tokyo 2020.

L.H

Tuyển TDDC không thể dự Thế vận hội

Đội tuyển TDDC Việt Nam đã thất bại trong việc giành suất tham dự Olympic Paris 2024 sau khi có thành tích không tốt tại Giải TDDC vô địch châu Á 2024 vừa diễn ra tại Uzbekistan. Đây là giải tính thành tích cá nhân, tranh 2 suất trực tiếp ở nội dung toàn năng nam và toàn năng nữ dự Thế vận hội mùa hè năm nay. TDDC Việt Nam với Nguyễn Văn Khánh Phong, Đinh Phương Thành và Văn Vĩ Lương tham dự đủ các bài vòng treo, thể dục tự do, ngựa tay quay, nhảy chống, xà đơn và xà kép nhưng không có VĐV nào nằm trong top 10 đủ điều kiện đến Paris.

TDDC từng đóng góp tổng cộng 8 suất cho thể thao Việt Nam tại 4 kỳ Olympic từ năm 2008-2020. Nổi bật vào năm 2012, TDDC Việt Nam có Phạm Phước Hưng, Phan Thị Hà Thanh và Đỗ Thị Ngân Thương thi đấu ở Olympic London.

H.L

Cơ hội cho Futsal nữ Việt Nam

Liên đoàn Bóng đá thế giới (FIFA) vừa thông báo về việc sẽ tổ chức World Cup Futsal nữ đầu tiên vào năm 2025 tại Philippines. Theo đó, giải sẽ có 16 đội, trong đó châu Á có 3 đại diện. Trên bảng xếp hạng châu Á hiện tại, tuyển Futsal nữ Việt Nam đang xếp thứ 4 sau Iran, Nhật Bản và Thái Lan. Khả năng cao Liên đoàn Bóng đá châu Á sẽ lấy thành tích tại Giải vô địch châu Á 2025 để làm vòng loại World Cup nữ 2025. Tại giải châu Á gần nhất vào năm 2018, tuyển Futsal nữ Việt Nam xếp hạng tư.

V.H

Cờ vua Việt Nam dự nhiều giải quốc tế

Cờ vua Việt Nam sẽ cử duy nhất kỳ thủ Võ Phạm Thiên Phúc tham dự giải U20 thế giới tại Ấn Độ từ ngày 1 tới 14.6. Năm 2022, Thiên Phúc từng giành 4 HCV ở giải vô địch trẻ châu Á. Cũng trong tháng 6, cờ vua Việt Nam sẽ cử đội hình tham dự World Cup 2024 dành cho nhóm tuổi U8, U10, U12 diễn ra tại Batumi (Georgia). Sau giải trên, các kỳ thủ trẻ Việt Nam còn cơ hội được tranh tài giải vô địch thế giới 2024 dành cho cờ nhanh, chớp được diễn ra trong tháng 8 tại Uzbekistan.

Trước đó hồi cuối tháng 4, cờ vua Việt Nam đã thi đấu giải cờ nhanh, chớp trẻ thiếu niên thế giới nhóm tuổi U8, U10, U12 tại Albania và giành được 1 HCV, 2 HCB, 1 HCĐ.

H.V

Quách Thị Lan và đồng đội quyết "săn" chuẩn dự Olympic

VÂN GIANG

Đội tuyển Điền kinh Việt Nam gồm 18 thành viên, trong đó có tổ trọng điểm tranh chuẩn dự Olympic Paris ở nội dung tiếp sức nữ 4x400m đã có mặt tại Bangkok, Thái Lan vào ngày 18.5 để dự Giải vô địch Điền kinh châu Á các nội dung tiếp sức năm 2024. Nhiệm vụ dù khó khăn nhưng không gì là không thể với các cô gái vàng Việt Nam.

Tổng thư ký Liên đoàn Điền kinh Việt Nam Nguyễn Mạnh Hùng thông tin, đội tuyển Điền kinh sẽ có 3 giải đấu gồm Giải vô địch tiếp sức châu Á, tổ chức tại Thái Lan (từ 20-21.5), Giải Điền kinh Đài Loan (Trung Quốc) mở rộng (1-2.6) và Giải Thái Lan mở rộng (13-17.6). Danh sách các VĐV thi đấu chính thức tại Olympic sẽ được chốt vào ngày 30.6 và ngày 10.7, Liên đoàn Điền kinh quốc tế sẽ công bố danh sách chính thức các VĐV giành vé dự Đại hội.

Trong 3 giải đấu nêu trên, giải được trông chờ nhất chính là Giải vô địch tiếp sức châu Á do đây là giải đấu quy tụ VĐV mạnh nhất của các nước nên có tính cạnh tranh cao. Trong môi trường thi đấu có tính cạnh tranh lớn, các VĐV buộc phải nỗ lực hơn và thành tích vì thế sẽ được "kéo" lên. Sau chiếc HCV châu Á ở nội dung 4x400m nữ vào năm ngoái, Điền kinh Việt Nam giờ đang trông chờ vào khả năng giành vé dự Olympic ở nội dung này. Thành tích chiếc HCV châu Á của đội nữ khi đó là 3 phút 31 giây 36, theo ông Nguyễn Mạnh Hùng, đội đang nỗ lực cải thiện thành tích để lọt vào top 16, nhằm giành vé dự Olympic Paris 2024.

Hiện đã có 14 quốc gia trong đó khu vực châu Á có đội tiếp sức nữ của Ấn Độ giành vé chính thức dự Thế vận hội. Như vậy chỉ còn 2 suất giành cho các quốc gia còn lại. Nếu muốn chắc chắn giành vé, đội tuyển tiếp sức nữ của Việt Nam sẽ phải vượt qua được 2 đội đang đứng ở vị trí thứ 15, 16 trên bảng xếp hạng của Liên đoàn Điền kinh quốc tế là đội tiếp sức Cuba với thành tích là 3 phút 26 giây 08 và đội Nigeria với thành tích là 3 phút 27 giây 29.

Việc cải thiện thành tích từ 3 phút 31 giây 36 xuống còn dưới 3 phút 26 giây 08 để cạnh tranh với 2 đội hiện đang xếp thứ 15, 16 quả là không dễ dàng, nhất là khi đội tiếp sức nữ của Việt Nam hiện đang đứng ở vị trí thứ 29, một khoảng cách không dễ để lấp đầy. Tính trung bình, mỗi VĐV sẽ phải cải thiện được thành tích ít nhất là hơn 1 giây mới có hy vọng cạnh tranh thứ hạng với 2 đội nêu trên. Tuy nhiên do thời hạn chốt VĐV thi đấu tại Olympic được Liên đoàn Điền kinh quốc tế quy định là đến ngày 30.6 nên ngay cả vị trí của 2 đội đang xếp thứ 15, 16 trên bảng xếp hạng cũng có thể bị đe doạ. Vì thế, những toan tính chỉ có thể là tạm thời và kết quả chính xác phải chờ tới thời điểm sau ngày 30.6.

Để chuẩn bị cho giải tiếp sức châu Á sắp diễn ra tại Thái Lan, đội tiếp sức nữ gồm các VĐV: Quách Thị Lan, Nguyễn Thị Ngọc, Nguyễn Thị Hằng, Hoàng Thị Minh Hạnh và Lê Thị Tuyết Mai dưới sự dẫn dắt của HLV Nguyễn Thị Bắc đã sang Thái Lan tập huấn từ ngày 27.4. Ngày 18.5, đội đã di chuyển từ nơi tập huấn tại tỉnh Thammasat lên Bangkok, Thái Lan để cùng hội quân với các đồng đội tham dự giải đấu. Hiện tại các VĐV đã sẵn sàng cho cuộc tranh tài để "săn" vé dự Olympic này. Điểm thuận lợi là cả đội hình đang tràn đầy nhiệt huyết và Quách Thị Lan đang có sự trở lại đầy ấn tượng. Tuy nhiên đội hình năm nay thiếu vắng chân chạy đã thành danh Nguyễn Thị Huyền (đã giã nghiệp VĐV) nên sức mạnh của đội bị ảnh hưởng đáng kể. Cũng theo ông Nguyễn Mạnh Hùng, thực tế cho thấy nhiều thông số HCV của Asiad 19 cũng còn thua khá xa so với chuẩn Olympic. Ngay như đội Bahrain, đội giành HCV Asiad vừa qua cũng chưa có vé thì khả năng tranh chấp của Việt Nam là cực khó.

Tuy nhiên, giới chuyên môn đang kỳ vọng sự có mặt của các VĐV kỳ cựu như Quách Thị Lan và các VĐV trẻ sẽ giúp cho tổ tiếp sức nữ của Điền kinh Việt Nam hoàn thành chỉ tiêu. Nếu tổ tiếp sức 4x400m hoàn thành mục tiêu đề ra, Thể thao Việt Nam cũng sẽ hoàn thành vượt mức chỉ tiêu là có từ 12-15 suất dự Đại hội.

Theo quy định của BTC, môn Điền kinh vẫn có một số suất đặc cách dành cho các quốc gia không có suất chính thức, nhưng chỉ ở các nội dung 100m, 800m và Marathon. Căn cứ vào thông số của các VĐV Việt Nam so với trình độ quốc tế thì chỉ có Nhi Yến (100m) với thành tích tốt nhất là 11' giây 40 được cho là khả dĩ nhất. Trong trường hợp Việt Nam không giành được suất chính thức nào tại các giải đấu vòng loại thì bộ môn Điền kinh, Cục Thể duc thể thao và Liên đoàn Điền kinh Việt Nam dự định sẽ giới thiệu Trần Thị Nhi Yến, nữ VĐV cự ly ngắn số 1 hiện tại, dự Đại hội.

Yến đã cho thấy sự tiến bộ rất nhanh trong thời gian qua, đạt thông số tham dự Olympic trẻ và có mặt trong tốp 100 thế giới nên việc để Yến dự Olympic là phù hợp cả cho triển vọng của VĐV mới 19 tuổi này và tương lai của Điền kinh Việt Nam. ■

Tại Giải vô địch tiếp sức châu Á năm 2024, tổ chức tại Thái Lan từ 20-21.5, đội tuyển Điền kinh Việt Nam đăng ký thi đấu ở các nội dung: Tiếp sức 4x100m nữ; Tiếp sức 4x400m nam, nữ; Tiếp sức 4x400m hỗn hợp nam, nữ. Trong đó nội dung 4x400m nữ được chờ đợi là sẽ mang chuẩn Olympic về cho Điền kinh Việt Nam.

Năm nay đội thiếu vắng nữ VĐV kỳ cựu Nguyễn Thị Huyền trong đội hình giành HCV châu Á vào năm ngoái

Sẵn sàng **hành trình mới**

● **NGỌC LÝ**

Các đội tuyển bóng đá Việt Nam đang trong quá trình chuẩn bị cho các giải đấu khu vực và châu lục với quyết tâm cao cùng niềm tin lớn. Với việc đã ổn định vị trí HLV trưởng, từ đội tuyển nam quốc gia, đội U23, U19, U16 cho đến đội tuyển nữ hay đội Futsal nam được kỳ vọng sẽ có được thành công trong hành trình mới, qua đó mang lại niềm vui cho người hâm mộ.

Trông chờ những "thuyền trưởng"

Bóng đá Việt Nam đang trải qua giai đoạn không được thành công với những thành tích kém vui trên đấu trường quốc tế từ cuối năm 2023 đến nay. Đó là việc đội tuyển nam quốc gia có thành tích không tốt tại VCK Asian Cup 2023 khi thua 3 trận và bị loại ngay từ vòng bảng.

Ở mục tiêu quan trọng hơn là Vòng loại thứ hai World Cup 2026 khu vực châu Á, đội đang xếp thứ ba và gần như hết cơ hội tranh vé vào vòng loại cuối cùng. Với đội U23, dù vượt qua vòng bảng giải U23 châu Á 2024 nhưng người hâm mộ mong các cầu thủ làm được nhiều hơn thế, nhất là khi đội bóng trong khu vực là U23 Indonesia vào đến bán kết và có cơ hội tranh vé dự Olympic Paris 2024. Đội tuyển Futsal nam cũng vừa trải qua một giải đấu không thành công khi không hoàn thành mục tiêu lần thứ ba liên tiếp dự World Cup Futsal khi thua ở vòng play-off giải vô địch châu Á.

Từ những thành tích không tốt, các đội tuyển bóng đá Việt Nam liên tục có những sự thay đổi trên băng ghế huấn luyện. Thất bại tại vòng loại World Cup 2026 và Asian Cup 2023 khiến HLV Philippe Troussier bị sa thải. HLV Hoàng Anh Tuấn sau VCK U23 châu Á cũng đã xin thôi dẫn dắt các đội tuyển trẻ quốc gia. Trong khi đó, HLV Mai Đức Chung đã xin nghỉ sau khi cùng đội tuyển nữ thi đấu xong tại vòng loại thứ hai Olympic Paris 2024 vào cuối năm ngoái. Chính vì thế, trong thời gian qua, Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) nỗ lực tìm kiếm và bổ nhiệm vị trí "thuyền trưởng" cho các đội tuyển. HLV người Hàn Quốc Kim Sang-sik nhận được sự tín nhiệm cao khi vượt qua hàng loạt ứng cử viên nặng ký khác để ngồi vào "ghế nóng" tại ĐTQG và đội U23. Nhà cầm quân người Hàn Quốc được kỳ vọng sẽ mang đến "làn gió mới" cho bóng đá Việt Nam. Giới chuyên môn còn cho rằng, HLV Kim Sang-sik sẽ kế thừa lối chơi, cách sử dụng nhân sự cũng như có được thành công như HLV Park Hang-seo.

Đội tuyển Việt Nam dưới thời HLV Kim Sang-sik sẽ có màn ra mắt bằng 2 trận đấu với Philippines và Iraq tại vòng loại World Cup 2026 vào đầu tháng 6 tới

Với đội U16 và U19, VFF đặt niềm tin vào những nhà cầm quân đã có nhiều năm làm bóng đá trẻ, lần lượt là HLV Trần Minh Chiến và Hứa Hiền Vinh. Với sự tin tưởng tuyệt đối, VFF đã mời lại HLV Mai Đức Chung để dẫn dắt đội tuyển nữ. Trong khi đó, dù thất bại trong việc giành suất dự World Cup nhưng HLV Diego Giustozzi vẫn nhận được sự tin tưởng trong mục tiêu nâng tầm Futsal Việt Nam tại ĐTQG.

Cho những mục tiêu mới

Ngồi vào "ghế nóng" tại ĐTQG và đội U23, HLV Kim Sang-sik chắc chắn sẽ nhận rất nhiều áp lực. Nhiệm vụ đầu tiên của HLV người Hàn Quốc là dẫn dắt ĐTQG thi đấu đạt kết quả tốt ở 2 trận đấu cuối Vòng loại thứ hai World Cup 2026 với Philippines và Iraq vào tháng 6 tới, xa hơn là lọt vào chung kết AFF Cup vào cuối năm.

Ở đội U23, HLV Kim Sang-sik được kỳ vọng sẽ giúp đội nhà có được thành công tại SEA Games 33 và vượt qua vòng loại giải U23 châu Á vào năm 2025. HLV Kim Sang-sik chuẩn bị có màn "chào sân" cùng ĐTQG bằng cuộc tiếp đón Philippines trên sân Mỹ Đình vào ngày 6.6 tại vòng loại World Cup 2026. Trong những ngày qua, nhà cầm quân sinh năm 1974 cùng các cộng sự tích cực đến các sân tại V.League để theo dõi phong độ của các trụ cột, cựu binh và cầu thủ trẻ, cũng như tìm thêm những nhân tố mới cho đợt hội quân quan trọng tới đây sau khi vòng 22 V.League kết thúc vào ngày 31.5. HLV Kim Sang-sik đang cố gắng tạo sự chuẩn bị tốt nhất cho màn ra mắt người hâm mộ tới đây, ông muốn có một sự khởi đầu như ý vì phía trước là hành trình rất gian nan và thử thách.

Với đội U16 và U19, nhiệm vụ tại các giải đấu khu vực và châu lục phía trước là không hề dễ dàng nên các cầu thủ cần phải có sự chuẩn bị tốt về chuyên môn, tinh thần lẫn thể lực. Ngày 22.5, HLV Trần Minh Chiến sẽ cùng các học trò tại đội U16 tập trung, "rèn quân" chuẩn bị cho giải U16 Đông Nam Á 2024 tại Indonesia cuối tháng 6 và hướng đến Vòng loại U17 châu Á 2025 vào tháng 10. Hiện tại, các cầu thủ U19 quốc gia dưới sự dẫn dắt của HLV Hứa Hiền Vinh đang tích cực tập luyện tại Trung tâm đào tạo bóng đá trẻ Việt Nam (Hà Nội). Đội sẽ lên đường sang Trung Quốc tập huấn vào ngày 2.6, trước khi thi đấu tại giải U19 Đông Nam Á 2024 vào tháng 7 và tiếp đó là Vòng loại U20 châu Á 2025 trong tháng 9.

Trong khi đó, sự trở lại của HLV Mai Đức Chung sẽ mang lại hiệu ứng tích cực cho đội tuyển nữ. Năm nay không có giải quốc tế nào nên được xem là giai đoạn chuẩn bị cần thiết để tuyển nữ Việt Nam hướng đến các mục tiêu quan trọng sẽ diễn ra trong năm 2025, đó là giải vô địch Đông Nam Á, SEA Games 33 và vòng loại Asian Cup. Dự kiến, thầy trò HLV Mai Đức Chung sẽ có đợt tập huấn nước ngoài vào tháng 7 hoặc tháng 8 để tiếp tục trau dồi chuyên môn. Với tuyển Futsal nam, dù không giành vé dự World Cup nhưng vẫn còn 2 sân chơi quan trọng khác trong năm nay là giải vô địch Đông Nam Á và Đại hội Thể thao trong nhà châu Á. Giải Futsal VĐQG sẽ trở lại vào đầu tháng 6, đó là cơ hội để HLV Diego Giustozzi cùng ban huấn luyện chuẩn bị nhân sự hướng đến hành trình mới. ■

Vì sao VAR bị phản đối?

Ngày 6.6 tới đây, các đội bóng tham dự Ngoại hạng Anh sẽ tiến hành bỏ phiếu về việc tiếp tục sử dụng VAR hay không. Wolverhampton là đội bóng khởi xướng vụ việc này. Nếu 2/3 số đội (14/20 đội) ủng hộ loại bỏ, VAR sẽ bị khai tử tại giải đấu thể thao hấp dẫn bậc nhất hành tinh.

VAR ra đời với mục đích phát hiện sai sót nghiêm trọng của trọng tài dựa trên triết lý "can thiệp tối thiểu, lợi ích tối đa". Lý thuyết là như vậy nhưng thực tế hệ thống này ngày càng bị chỉ trích và phản đối. Đơn cử, CLB Wolves nêu quan điểm VAR gây ra "nhiều hậu quả ngoài ý muốn làm tổn hại đến mối liên hệ giữa người hâm mộ và bóng đá". Chẳng hạn như VAR gây ảnh hưởng đến niềm vui sướng tự nhiên sau mỗi bàn thắng, gây bực bội vì mất thời gian; soi mói quá mức các tình huống; làm gián đoạn và giảm tính liền mạch của trận đấu v.v. và v.v.

Về cơ bản, có 2 vấn đề chính đối với VAR. Thứ nhất, việc áp dụng khoa học, công nghệ vào bóng đá là khái niệm sai lệch. 5 người chưa chắc đưa ra quyết định "chính xác" hơn 3 người hay kể cả 1 người. Thứ hai, việc soi đi soi lại tình huống qua màn hình (giả như tốc độ khung hình 60fps kèm độ phân giải 4K đi chẳng nữa thì độ chính xác vẫn tương đối, tức vẫn có thể gây tranh cãi và nhiều nguy cơ sai sót) chỉ hủy hoại trận đấu và gây ức chế. Gary Lineker hay Ian Wright, những cựu danh thủ và hiện là chuyên gia bóng đá tham gia bình luận về Ngoại hạng Anh hàng tuần trên truyền hình, lẫn HLV Juergen Klopp đều công khai ủng hộ loại bỏ VAR. Hẳn nhiên, quan chức Premier League sẽ tìm cách lập luận để ủng hộ dự án họ đang triển khai. Chẳng hạn như số liệu độ chính xác trong các quyết định quan trọng của trọng tài đã tăng từ 82% lên tới 96%.

Thực ra số liệu hóa vấn đề tương đối như quyết định của trọng tài bóng đá đã là sai lầm. Chẳng hạn như luật việt vị. Đừng nghĩ kỳ vọng của người làm luật là để "bắt" chính xác 100% tình huống việt vị, dù là việt vị mũi giày hay ngón tay. Luật việt vị sinh ra là để ngăn chặn tiền đạo lảng vảng trong vòng cấm trong suốt trận đấu. Mục đích không phải để phạt tiền đạo vì đứng cao hơn hậu vệ trong gang tấc mà là khuyến khích anh ta hoạt động rộng hơn, biến ảo hơn. Qua đó tạo sự thưởng thức cho khán giả. Mở rộng vấn đề, trận bóng đá như bộ phim, vở kịch hay bản nhạc, cần sự trôi chảy, xuyên suốt. Chẳng ai lại không bực bội khi kịch tính đang lên cao trào lại bị chèn quảng cáo. Huống hồ, trận đấu bóng đá còn liên quan đến toan tính của HLV, cảm xúc của cầu thủ. Kế hoạch được HLV lập ra như thế, cầu thủ đang thăng hoa như vậy, bỗng dưng hoãn lại cho vài ông áo đen soi đi, soi lại cái màn hình thì bao nhiêu phương án, cảm hứng cũng bị chặn theo. Vì vậy, VAR phải thay đổi theo hướng không can thiệp đến sự trôi chảy của trận đấu và nếu can thiệp, chỉ can thiệp vào tình huống hiển nhiên hoặc hai đội tranh cãi, khiếu nại cần phân xử.

NGỌC TRUNG

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Brazil: Lũ lụt tiêu tốn ít nhất 2,6 tỉ USD từ ngân sách

Theo dữ liệu của Bộ Tài chính Brazil, ước tính các biện pháp viện trợ mà chính phủ thực hiện sau lũ lụt ở bang cực Nam của nước này sẽ tiêu tốn ít nhất 13,4 tỉ reais (2,6 tỉ USD) từ ngân sách. Mưa lớn đã tàn phá bang Rio Grande do Sul kể từ cuối tháng 4, gây ra lũ lụt lịch sử khiến hơn 150 người thiệt mạng, gần 100 cư dân vẫn đang mất tích và hơn 500.000 người mất nhà cửa phải di dời. Chương trình hỗ trợ tiền mặt cho các gia đình bị ảnh hưởng bởi lũ lụt là một trong những biện pháp được tính đến trong ước tính tài chính hiện tại.

K.HÂN

Nối lại chuyến bay từ Bắc Kinh đến La Habana

Nhằm kích cầu du lịch, Hãng Hàng không Trung Quốc Air China đã nối lại các chuyến bay từ Bắc Kinh đến La Habana, Cuba. Quyết định này được đưa ra sau khi Cuba tuyên bố miễn thị thực cho công dân Trung Quốc, tạo thuận lợi cho du khách đến Cuba, góp phần thúc đẩy giao lưu giữa hai bên. Theo số liệu chính thức, Trung Quốc đứng thứ 13 trong số các quốc gia là nguồn cung du khách đến Cuba năm 2019, với khoảng 45.000 lượt mỗi năm. Cùng với đó, quảng bá du lịch ở thị trường Trung Quốc là một phần trong chiến lược phát triển của Cuba nhằm đạt mục tiêu đón 3,2 triệu lượt du khách quốc tế năm 2024. Việc nối lại các chuyến bay thẳng Bắc Kinh - La Habana được ví như một làn gió mới giúp du lịch Cuba "cất cánh".

V.OANH

Du lịch châu Á "run rẩy" vì nắng nóng

● **THÁI AN**

Theo *Bangkok Post*, Tổng cục Du lịch Thái Lan (TAT) đang thúc đẩy các hoạt động đặc biệt để "kéo" khách ra khỏi nhà, đến các điểm du lịch trong đợt nắng nóng kỷ lục này…

Tổng cục Du lịch Thái Lan khuyến khích các công ty du lịch mở thêm tour đêm hoặc sáng sớm để tránh nắng nóng

Nhiệt độ ở Thái Lan trong nửa đầu tháng 5 được dự báo thường xuyên ở mức 38-400C, nhiệt độ cảm nhận lên đến 440C. Không riêng Thái Lan, nhiều khu vực ở Đông Nam Á cũng đang trải qua các đợt nắng nóng kỷ lục, khiến hàng triệu trẻ em phải ở nhà khi trường học đóng cửa. Giới chuyên gia cảnh báo các đợt thời tiết cực đoan như vậy sẽ xảy ra thường xuyên hơn, kéo dài và dữ dội hơn do biến đổi khí hậu. Hiện tượng El Nino cũng khiến thời tiết năm nay nóng lên bất thường.

Mặc dù đang là mùa du lịch nhưng đảo Pling ở miền Nam Thái Lan đã phải đóng cửa từ ngày 9.5 để có thêm thời gian phục hồi môi trường thiên nhiên sau khi phát hiện tình trạng tẩy trắng san hô trên diện rộng. Hiện tượng này xảy ra sau khi đảo Pling phải hứng chịu đợt nắng nóng vô cùng khắc nghiệt trong những tuần qua. Cùng ngày, giới chức Thái Lan cho hay, nhiều hòn đảo nghỉ dưỡng của nước này cũng đang phải đối mặt với tình trạng thiếu nước nghiêm trọng sau đợt nắng nóng gay gắt trên khắp châu Á.

Chính quyền quần đảo Koh Phi Phi đã phải họp bàn về việc vận chuyển nước từ đất liền ra nếu thời tiết tiếp tục khô hạn. Dù vậy, cư dân trên đảo vẫn chờ đợi với hy vọng mùa mưa sắp đến trong tháng 5. Bài đăng của du khách trên các ứng dụng đặt phòng như Tripadvisor đều để lại cảnh báo "nên kiểm tra chỗ lưu trú có nước ngọt hay không?".

Một hòn đảo du lịch nổi tiếng khác của Thái là Koh Samui cũng đang trải qua thời tiết khô nóng bất thường. Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Koh Samui, Ratchaparon Poolsawadee cho biết, địa phương có đủ nước nhờ xe bồn chở tới cung cấp.

Các điểm du lịch ngoài trời tại xứ sở Chùa vàng cũng đang bị ảnh hưởng nghiêm trọng do nắng nóng kéo dài khiến du khách chỉ muốn ở lại trong khách sạn. Ông Somradee Chitchong, Phó Giám đốc Tiếp thị nội địa, Tổng cục Du lịch Thái Lan cho biết: Thời tiết quá khắc nghiệt khiến mọi người ngại đi du lịch, đặc biệt là người cao tuổi. Họ không thể tham gia các hoạt động ngoài trời, dẫn đến lượng khách đến công viên giảm 5-10%.

Thời tiết nắng nóng còn làm thay đổi xu hướng của du khách địa phương. Theo đó, khách nội địa thường chọn các trung tâm mua sắm có điều hòa thay vì đến công viên nước vì nhiệt độ quá cao vào ban ngày. Họ cũng hạn chế chi tiền mua đồ ăn và thức uống khi đi du lịch, trong bối cảnh chi phí sinh hoạt tăng đột biến, đặc biệt là hóa đơn tiền điện.

Có thể nói, du lịch Thái Lan đang phải đối mặt với nhiều thách thức khi chi phí vận hành tăng 10-20% kể từ đầu năm, phần lớn là do giá năng lượng và nhân công. Nắng nóng làm chi phí vận hành của các khách sạn lên gấp 3. Không phải đơn vị kinh doanh du lịch nào cũng có đủ vốn để tồn tại trong thời kỳ khó khăn này. Nhiều cơ sở không thể tiếp cận nguồn vốn vay của ngân hàng để duy trì, không ít nhà khai thác du lịch phải vật lộn với lãi suất cao trong khi thu nhập giảm. Một số đơn vị đã ứng phó bằng cách sử dụng năng lượng mặt trời.

Để tăng doanh thu cho các nhà khai thác du lịch địa phương đang chịu tổn thất do thời tiết, TAT đang tập trung vào các chiến dịch quảng bá hoạt động du lịch vào sáng sớm và buổi tối như chạy bộ, chèo thuyền và ngắm sao để tránh nắng nóng gay gắt. Điều này sẽ giúp cải thiện thu nhập cho các nhà khai thác địa phương đang bị mất doanh thu do thời tiết.

Bà Somradee Chitchong, Phó Tổng cục trưởng phụ trách tiếp thị nội địa tại TAT thừa nhận, khí hậu khắc nghiệt đã khiến nhiều người tránh các địa điểm ngoài trời, chẳng hạn như đền, chùa… Hầu hết họ chọn ở lại khách sạn và tham gia các hoạt động có sẵn ở nơi lưu trú.

Không chỉ Thái Lan, tình trạng tương tự cũng đang xảy ra tại Singapore. Tờ *CAN* cho hay, khách du lịch ngày càng có xu hướng tìm kiếm không gian ăn uống có máy lạnh để tránh nóng. Dọc các con đường mua sắm như Orchard, du khách chuyển hướng đến những khu vực có mái che hoặc nơi có trang bị hệ thống làm mát. Các địa điểm như Vườn bảo tồn động vật hoang dã Mandai đang triển khai nhiều biện pháp để giữ cho du khách và động vật được mát mẻ. Bên cạnh việc cung cấp nước uống liên tục, động vật cũng được thưởng thức các loại đá đặc biệt giúp giảm nhiệt độ cơ thể và cung cấp năng lượng trong những ngày nắng nóng.

Còn tờ *New Straits Times* đưa tin ngành du lịch Malaysia đang giúp du khách giảm bớt tác động của cái nóng bằng cách tập trung quảng cáo các điểm tham quan bên trong nhà. Ngoài phong cảnh thiên nhiên phong phú, Malaysia còn có cơ sở hạ tầng du lịch vững mạnh với các nhà hàng, trung tâm mua sắm và bảo tàng... ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Thuận lợi và thách thức

● **LAM SA**

Ông Hoàng Tuấn Tài (Lawrence Wong Shyun Tsai) đã chính thức thay ông Lý Hiển Long trở thành Thủ tướng Singapore. Nhà kinh tế 51 tuổi là chính trị gia thứ 2 không thuộc gia đình họ Lý và là Thủ tướng thứ 4 điều hành Đảo quốc giàu có kể từ khi giành độc lập vào năm 1965.

Điều dễ hiểu khi ông Hoàng Tuấn Tài được chọn làm người thay thế Thủ tướng Lý Hiển Long từ năm 2022, bởi ông từng giữ chức Bộ trưởng Tài Chính và là nhà kinh tế nổi tiếng. Ông thuộc thế hệ nghị sĩ mới của đảng Hành động Nhân dân (PAP) cầm quyền liên tục từ năm 1965. Giới phân tích nhận định, ông Hoàng Tuấn Tài tiếp nhận cương vị Thủ tướng trong bối cảnh Singapore đang tiến những bước dài vững chắc trong sự nghiệp xây dựng đất nước. Theo tờ *The Economist*, Đảo quốc Sư tử trở thành ngọn hải đăng trong phát triển kinh tế, xã hội. Hai thập kỷ qua, tổng sản phẩm quốc nội (GDP) của Singapore đã tăng hơn gấp đôi. Mức thu nhập trung bình của người dân được cải thiện rõ rệt, tỷ lệ bất bình đẳng được thu hẹp. Giáo dục được chú trọng đặc biệt với mức chi thường xuyên hằng năm tăng từ 5 tỉ lên tới 12,9 tỉ đôla Singapore (giai đoạn 2004-2022). Với 5,6 triệu dân, Singapore không chỉ là trung tâm nghiên cứu uy tín của khu vực mà còn là một trong những quốc gia có cơ sở hạ tầng phát triển đầy đủ nhất, một trong 5 nước "giàu nhất" thế giới.

Tuy nhiên, Chính phủ của tân Thủ tướng Hoàng Tuấn Tài cũng phải đối mặt với nhiều thách thức lớn, đó là bài toán nan giải từ thực trạng dân số già và tỷ lệ sinh giảm xuống mức thấp kỷ lục. Giới phân tích nhận định, tình trạng dân số già không chỉ khiến thị trường lao động Singapore bị thu hẹp, trở thành rủi ro hàng đầu đối với tăng trưởng kinh tế, mà còn tạo gánh nặng đáng kể lên hệ thống phúc lợi xã hội. Cùng với đó, chi phí sinh hoạt đắt đỏ khiến giới trẻ khó có thể sở hữu được một căn nhà cũng là thách thức đáng kể đối với các nhà lãnh đạo tại quốc gia này.■